

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. május 4.

bb 1. a várnegyed nyári programja - hangversenyek, Lovagi játék

1 gy/tr-ju hi -cz

1973. május 4.

a várnegyedben hagyományosak a nyári színes, kulturális programok: a ,, várjátékok,, az idén is sok művészi csemegét, zenei élményt és több újdonságot ígérnek.

az 1. kerületi tanács művelődési háza a nyáron folytatja a halászbányai szimfonikus hangversenyeket. július 7. és augusztus 25. között, szombat esténként felcsendülnek az európai zeneirodalom legszebb alkotásai. az előző évekhez hiven, most is megszervezik a hangulatos, közkedvelt térzenéket az István szobornál. vasárnapnap délelőttönként - összesen hat alkalommal - a magyar néphadsereg fuvószenekari szórakoztatják majd a közönséget. a tit budapesti szervezete az idén is megszervezi nagyszerű hangversenyét a bécsi kapuóteri evangélikus templomban, ,, j.s. bach esték orgonával 1973,, címmel. a hétfő délután este esteként fél hatkor kezdődő hangversenyeket minden alkalommal ismeretterjesztő előadás vezeti be.

az országos filharmónia a mátyás templomban orgonahangversenyeket rendez június 6-tól augusztus 28-ig minden szerdán este 8 órai kezdettel: a hangversenyeken neves orgonaművészek működnek közre. zenei élményt ígér a budapesti történeti múzeum is: a zsigmond teremben április 11. és november 10. között nyolc alkalommal lesz zártkörű kamarazenekari koncert, alkalmanként műsort ad a budapesti madrigál kórus, a filharmónia fuvósötöse, és az ex antiquis együttes.

/ folyt. köv./

NA

bb 1. / a várnegyed nyári ... 1. folyt./-ju

a közismert zenélő-udvar hangversenyeit a jövőben a budapesti szabadtéri színpadok igazgatósága szervezi: az idei programban a barokk és reneszansz zeneirodalom legszebb alkotásait mutatják be. a tervek szerint a halászbástyán - június közepétől szeptember közepéig - esténként megszólal a toronyzene. ujdonságnak ígérkezik a tervbe vett „lovagi játék”, július közepétől, szeptember közepéig vasárnap délelőttönként a rondellán mátyás-kori kosztümökben egyórás műsorban a lovagi élet egy-egy epizódját elevenítik fel. augusztus 20-án a margitszigeti színpadon folklór fesztivál lesz; a résztvevő együttesek augusztus 19-én és 20-án színpompás, táncos bemutatóval egybekötött felvonulást tartanak a várban. /mt1/

--

bb 2. mintegy 400 ezren nyaralnak az idén a balaton part szak-
szervezeti és vállalati üdülőházaiban

vid/ká-ju -cz

1973. május 4.

májusban a balatonnál több, mint harmincezren kezdik meg üdülésüket. a szakszervezeti nyaralóházakban átlagban 10 turmusban fogadják a vendégeket és így az idényben mintegy 120.000 beutalt kéthetes nyaralásáról gondoskodnak. a vállalati üdülőházakat is hozzászámítva az idén, a főszezonban összesen mintegy 400 ezer vendég tölthet el két hetet pihenéssel, szórakozással.

a szot hévizi és balatonföldvári igazgatósága már az év elején megkezdte az üdülőházak felújítását. csaknem mindenütt újjá festették az épületek, szobák fogadják a vendégeket. több helyen korszerűsítették a berendezéseket, gondoskodtak a könyvtárállomány és a szórakoztató eszközök bővítéséről, kicserélték a rádió és televízió készülékeket.

a tó partja újabb épületekkel gazdagodik. a legnagyobb építkezések hévizen és a síófoki ezüst parton zajlanak, s bár azokat csak később fejezik be, az idén is sor kerül új üdülők megnyitására.

a tó két partjának szakszervezeti üdülőben a nyáron 3000 alkalmazott dolgozik majd. az ellátás - a már megkötött szerződések szerint - az idén is zavartalan lesz. a fő étkezésnél három menüből válogathatnak a vendégek, s csaknem mindenütt lesz ugynevezett kímélő menü is. /mt1/

--

NA

- 2 -

bb 3. szocialista brigádok az öregekért - xx. kerületi kezdeményezés

1 -don/pá-ju hi -cz

1973. május 4.

pesterzsébet lakosságának egyötöde nyugdíjas, - állapította meg a xx. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a peremvárosrészben a nyugdíjasokon kívül több ezerre tehető azoknak az időseknek a száma, akik nyugdíjat nem kapnak, s eltartásukról a család, a rokonság gondoskodik. vannak azonban olyanok is - szám szerint 150-en, - akiknek sem nyugdíjuk, sem hozzátartozójuk nincsen. őket a tanács és a helyi társadalmi és tömegszervezetek rendszeresen szociális segélyben részesítik.

a kerületi tanács minden lehetséges módon igyekszik megkönnyíteni az öregek életét. ezt jelzi például, hogy a kisjövedelmű nyugdíjasok részére munkaalkalmat biztosított a szociális foglalkoztatásban. a nagy győri istván utca 31/a. szám alatt pedig napközi otthont rendezett be, ahol az idős emberek családias légkörben tölthetik el szabad idejüket. a kerületben több nyugdíjas klubot hoztak létre, ahol sakkoznak, televíziót néznek, kirándulnak és ismeretterjesztő előadásokon vesznek részt. a kerület egyedülálló idős, beteg embereit gondozónők ápolják, s szükség esetén hivatalos ügyekben is eljárnak. jelenleg 10 szociális gondozónő keresi fel őket naponta.

az öregekről való gondoskodás jegyében követésre méltó kezdeményezést valósítottak meg pesterzsébeten: a helyi üzemek és gyárak szocialista brigádjai elhatározták, hogy patronálják az idős embereket. elvállalták, hogy társadalmi munkában kifestik, rendbehozzák, kitakarítják a kisnyugdíjasok lakását.

a kerületi tanács végrehajtó bizottsága a tapasztalatok alapján újabb napközi otthon létesítését javasolja az üzemekben. bővítik a nyugdíjas bizottságok hálózatát, továbbra is kéri a szocialista brigád-mozgalom segítségét az öregek támogatásában, s kutatják a segítségnyújtás más formáit is. /mt1/

NA

- 3 -

m

bb 4. szombaton lesz az „egy évszázad pesten és budán,, vetélkedő-sorozat budapesti döntője

i vt/tm-ju hi -cz

1973. május 4.

az mhsz budapesti vezetősége és a kisz budapesti bizottsága szombaton, május 5-én rendezi meg a mom szakasits árpád művelődési házában az „egy évszázad pesten és budán,, címmel mult év novemberében meghirdetett vetélkedő-sorozat budapesti döntőjét. az érdeklődésre jellemző, hogy a vetélkedőre 250.000 fiatal nevezett; uttorok, középiskolás diákok, a szakmunkás-képző-intézetek tanulói, az üzemi, intézményi mhsz-klubok, valamint a kisz-szervezetek tagjai, továbbá a volán tröszt vállalatainak fiataljai, katonai főiskolák hallgatói, csatlakoztak a budapest nevét viselő szovjet katonai alakulat komszomolistái is.

szombaton a budapesti döntőbe jutott nyolc -4-4 tagu - csapat az i., a xiii., a xvi. a xix. kerület, a volán egy budapesti, és vidéki, a kossuth lajos katonai főiskola, valamint a budapest nevét viselő szovjet egység legjobb csapata - méri össze tudását. a résztvevőkre egésznapos program vár. délelőtti gyakorlati feladatokat kell megoldalniok a budaörsi repülőtéren, illetve a főváros különböző részein. délután lesz az elméleti erőpróba.

a versenyzőknek ismerniök kell a főváros történetét, nevezetességeit, a felszabadulás óta elért eredményeket, budapest munkásmozgalmának jelentősebb állomásait, eseményeit, a főváros felszabadításáért folytatott küzdelmet, a szovjet hadsereg, valamint a magyar partizán és ellenállási mozgalom harcát budapestért, az mhsz munkáját, szerepét a haza védelmére való felkészítésben. a győztes csapatok külföldi társasutazáson vesznek részt, illetve értékes jutalomban részesülnek. /mti/

--

bb 5. tizenöt ország táncosai a szombathelyi nemzetközi táncversenyen

vid/ká-ju -cz

1973. május 4.

tizenöt ország táncosai jelentkeztek az idei savaria nemzetközi táncversenyre - közölte a savaria intéző bizottság. a szombathelyen május 19-20-án nyolcadik alkalommal megrendezendő verseny nemzetközi pontozóbírói karában foglalnak majd helyet a világ egyik legjoabb verseny táncos párja, a 13-szoros hivatásos világbajnok kettős, az angol irwine házaspár. a gálaesten bemutatót is tartanak.

/ folyt. köv./

KA

- 4 -

bb 5. / tizenöt ország ... 1. folyt./-ju

a népes mezőny május 19-én a standard, 20-án a latin-amerikai táncokban méri össze tudását. a záró gálaesten csehszlovák formációs táncklub is fellép. a nemzetközi versennyel párhuzamosan bonyolítják le a magyar táncbajnokságot. a tárcverseny iránt nagy az érdeklődés hazánkban és a környező országokban. minden jegy elővételben elkel. csehszlovákiából, jugoszláviából, augsztriából népes turistacsoportok érkeznek. /mti/

--

bb 6. előkészület a büntető eljárás kódexének hatályba léptetésére

i tf/gg um hi cz

1973. május 4.

tóth ferenc, az mti jogi tudósítója jelenti:

törvényalkotó munkája során országgyűlésünk az idén először - márciusi ülésén - a büntető eljárásról szóló törvényt fogadta el: az 1971. i. törvényeként - sokéves, alapos jogelméleti, a joggyakorlatot is elvileg elemző munka nyomán - megszületett az új kódex 1974. január 1-én lép hatályba.

a legmagasabb szintű jogszabályok közé tartozó kódex egységes értelmezését és a jövő évtől kezdődő alkalmazását a legfelsőbb bíróság részéről ismét körültekintő előkészíté előzi meg. a legfelsőbb bíróságnak az alkotmányban is biztosított joga, egyben kötelessége, hogy elvi irányítást adjon az ország összes bíróságainak ítélkezéséhez. az elvi irányítás feladatát változatos eszközökkel végzi a legfelsőbb bíróság. vannak a bíróságokra kötelező érvényű irányelvek és elvi döntések, amelyek általában jogpolitikai vagy elvi jellegű esátfogó jogszabályértelmezési kérdésekben adnak eligazítást. vannak ezen felül kollégiumi és tanácsvezetői állásfoglalások és eseti döntések, amelyek szintén jogértelmezési és jogalkalmazási kérdésekben adnak irányítást az alsófoku bíróságok részére, de nem tartalmaznak átfogó, elvi jellegű megállapításokat, hanem csupán konkrét kérdésekre vonatkoznak, így ezek alkalmazása csak ajánlott, de nem kötelező a bíróságokra.

az elmúlt időszakban a legfelsőbb bíróság az eljárási jog területét érintően több mint száz kollégiumi állásfoglalást hozott, amelyek az ítélkezési gyakorlatban kristályosodtak ki - mind a bizonyítás, a mérlegelés, a tárgyalás megtartása, mind más kérdések vonatkozásában. ezek közül számos megoldást az új büntetőeljárás törvény is átvett. részben ezért, részben pedig az eljárási törvény új rendelkezéseire figyelemmel: az elkövetkező időben a legfelsőbb bíróságnak - a törvény tökéletes megismerésén túlmenően - feladata, hogy tételosen felülvizsgálja az eddigi össze s elvi jellegű iránymutatásait, szükség esetén módosítsa, kiegészítse azokat, illetőleg kinyilvánítsa, hogy mely kollégiumi állásfoglalások nem tarthatók fenna z új jogszabály rendelkezéseire figyelemmel. elvi iránymutatásainak felülvizsgálatát a legfelsőbb bíróság olyan módon hajtja végre, hogy az a bírák részére rendelkezésre álljon és megismerhetővé legyen már jóval 1974 január elsejét - tehát az eljárási törvény hatályba lépését - megelőzően.

/folyt.köv./

- 5 -

KA

bb 6. /előkészületfolyt./um

uj szabályozást tartalmaz az 1973. 1. törvény a törvényességi óvással kapcsolatban. a legfelsőbb bíróság eddig is gyakran bírált el törvényességi óvást, amely sajátosan szocialista eljárási jogintézmény, tehát nem perorvoslat, hanem a bíróság jogerős határozatának felülbírlására szolgáló speciális eszköz. ez természetileg abban áll, hogy a legfelsőbb bíróság elnökének, illetőleg a legfőbb ügyésznek joga van bármely bíróság jogerős határozatával szemben törvényességi óvást emelni, ha a bíróság határozatát megalapozatlannak vagy törvénytörőnek tartja.

az idén még hatályban lévő, tíz évvel ezelőtt megalkotott büntetőeljárás jogszabály mellőzte a törvényességi óvás emelésével és elbírálásával kapcsolatos részletes szabályozást. az új eljárási törvény ezzel szemben részletes szabályozást tartalmaz: mindenben átvette - tehát törvényileg rögzítette - a legfelsőbb bíróság által az eddigiekben kialakított eljárásjogi gyakorlatot, csakugy, mint a büntetőeljárás számos más jogintézményénél is. egyébként a törvényességi óvás intézményét a legfelsőbb bíróság a konkrét jogsérelem elhárításán kívül arra is felhasználhatja, hogy a bírói gyakorlatot irányítsa. a törvényességi óvás folytán hozott határozat elvi jellegű megállapításait rendszeresen közlésteszik a legfelsőbb bíróság szerkesztésében havonta megjelenő „bíróági határozatok”, című folyóiratban is, s így az ország valamennyi jogalkalmazója e döntéseket megismerheti, saját munkájában alkalmazni tudja. /mti/

--

bb 7. a tit új kiadványa

i nn/fk umhi cz

1973. május 4.

ujszerü kezdeményezést indított a tudományos ismeretterjesztő társulat közgazdasági választmánya: sikeres szabadegyetemi sorozatát - gazdasági kérdésekről népszerűen - most könyv formájában is megjelenteti a kossuth kiadónál. a szerzők és szerkesztők célja az volt, hogy a megnövekedett társadalmi érdeklődés kielégítésére olyan könyvet adjanak az olvasók - elsősorban munkások, mezőgazdasági dolgozók, tehát nem gazdasági szakemberek - kezébe, amelyből különösebb előtanulmányok nélkül is megismerhetik pártunk gazdaságpolitikáját, az mszmp x. kongresszusának irányelveit, a iv. ötéves terv főbb céljait, valamint a párt központi bizottságának tavaly novemberi határozatából adódó tudnivalókat. a kilenc fejezetből álló mű sorra veszi a legfontosabb gazdasági kérdéseket a termelési struktúrától a szociálpolitikán keresztül az árpolitikai, oktatás-politikai elvekig, s gyakorlatilag. faluvégi lajos pénzügyminiszter a tit közgazdasági választmányának elnöke bevezetőjében részletesen ismerteti azokat a célokat, amelyeket a szerzői munkaközösség maga elé tűzött. /mti/

--

- 6 -

NA

bb 8. mit ígér a televízió a jövő hétre ?

i nn/fk um hi cz

1973. május 4.

május 8-án, kedden este kerül képernyőre az „utazás a koponyám körül”, című magyar film. a forgatókönyvet karinthy frigyos műve alapján írta és a filmet rendezte: révész györgy. a főszereplő latinovits zoltán. ezen a napon a kísérleti /második/ programban „műhely”, címmel új „folyóirat”, indul, amely a történelemtudomány és a szociológia fóruma kíván lenni. az első műsorban történelmi témák kaptak helyet. szücs jeno kiselőadásában érdekes, problémát követhetünk nyomon: az irodalom és politikum viszonyát a középkorban. a másik téma: 1848/49 és az európai helyzet, melyről glatz ferenc, hanák péter és urbán aladar beszélget. végül a szabócsi földvár ásatásairól németh péter régész számol be.

május 9-én, szerdán mutatják be a „lauterburg városparancsnoka”, című tévéjátékot. az író, emmanuil kazakevics részt vett a nagy honvédő háboruban, művének témáját ennek az időnek az emlékeiből, eseményiből meríti. a moszkvai televízió rendezője, pavel reznyikov vitte képernyőre a darabot.

május 10-n, csütörtökön a „hosszu forró nyár”, xi. epizódja után folytatódik a v it-vetélkedő.

május 11-én, pénteken indul az a három részes utifilmsorozat, amelyet a magyar televíziósok forgattak mongóliában. a „300 tó és a tajga”, megmutatja a változatosan szép tájakat, megismerteti az ország múltjával és jelenével. este közvetítik a rádió zongoraversenye győztesének gálaestjét.

május 12-én, szombaton krudy gyula halálának 40. évfordulójára készült a „vallomások prózában”, című műsor. az író emlékét karinthy ferenc idézi. a zenés tv színház ezen az estén mutatja be ibert: „angelika”, című vígoperáját. az éjszakai előadás címe: „kifulladásig”. a film a francia „új hullám”, kezdetének kiemelkedő alkotása. az 1960-ban készült film jean-luc godard első játékfilmje, de első filmes a főszereplő is: jean paul belmondo.

május 13-án, vasárnap délután megismétlik a „halál után öt perccel”, című dokumentumfilmet, mely a mentők munkájával foglalkozik. este anatole france „ludláb királyné”, című művéből készült tévéfilmet láthatjuk. /mti/

--

- 7 -

NA

bb 9. kialakulóban a szövetkezeti autószerzők országos hálózata

i ol gg sb bh la

1973. május 4.

hol tart a fejlesztésben a személygépkocsijavítás, a lakosság részére nyújtott szövetkezeti szolgáltatásoknak a kiemelt ágazata? - a kérdésre az okisz-ban elmondották, hogy az ipari szövetkezetek autójavító szervizeinek száma a terv-időszak végére előreláthatólag eléri a százat; kialakulóban van az országos szövetkezeti szervizhálózat. a gépjárműjavítás fejlesztése az utóbbi években különösen kedvező ütemben haladt, s a szövetkezeti ipar legdinamikusabban fejlődő lakossági szolgáltatásává, „nőtte ki”, magát. egyébként a közelmúltban adták át rendeltetésének a xviii. kerületi hengerson-utcában a 75. szervizállomást. amellett, hogy új szervizállomások egész sorát avatták az elmúlt két és fél évben az ország különböző városai-ban, számos már régebben meglévő is korszerűsítettek, és látnak el modern felszerelésekkel. egyebek között gépesítették a kézi munkák jó részét, újfajta csiszoló és furógépeket helyeztek üzembe, megvalósították a gépesített alkatrészműhelyek korszerű vizsgáló módszereket és célszerszámokat használnak, világszínvonalon álló diagnosztikai berendezéseket állítottak munkába.

az ipari szövetkezetek úgy tervezik, hogy a negyedik ötéves terv végéig szervizeik éves munkaóra kapacitása mintegy hatmillió órára nő. a kapacitásnövekedés az 1970. évihez képest meghaladja a 150 százalékot. a tervidőszakban megvalósuló és várhatóan még 1975-ig megkezdődő fejlesztések összes költsége mintegy 590 millió forint, amiből 383 millió forint az állami, illetve a tanácsai támogatás.

e fontos hálózatbővítési és korszerűsítési programnak figyelemreméltó vonása, hogy a megvalósult, illetve tervezett fejlesztések 75 százaléka a vidék ellátását javítja./mti/

--

bb 10. számítógép irányítja a szénhidrogén-elosztást és feldolgozást, automatizált gépsorok a vegyiparban - műszaki fejlesztés a beruházásokkal szinkronban

i bé tm sb bh la

1973. május 4.

számítógép irányítja majd a szénhidrogének termelését és elosztását a iv. ötéves terv végén, automatizált gépsorok jellemzik a vegyipari termelést 1975-re - tájékoztatták az mti munkatársát a nehézipari minisztériumban. a tervidőszakra meghatározott több mint 90 milliárd forintos beruházást figyelemre méltó műszaki fejlesztés kíséri, amely az iparág számos területét világszínvonalra emeli. /folyt. köv./

- 8 -

8.00 bh Tó10²⁰

bb 10./számítógép ... folyt./ bh

elsők között lesz a kőolajipar, amelyet mint a szénhidrogén-program megvalósításának egyik alapját új beruházásokkal és technológiákkal bővítenek. a kőolaj feltárásánál új hazai eljárások alkalmazására készülnek, hogy felszínre hozzák az elöregedett mezők tartalékait is. a dunai kőolajipari vállalatnál számítóközpont irányítja majd a termelési folyamatot és elvégzi az optimalizálást is. ugyancsak számítógépek szabályozzák majd a szénhidrogén-gazdálkodást, a kőolaj és a földgáz elosztását egyaránt. a korszerű irányítás megvalósítását különösen indokoltá teszi, hogy 1975-re már az energia-szükségletünk 56 százalékát a szénhidrogének adják.

a világ legkorszerűbb műtrágya-gyárainak termelési mutatói jellemzik majd a péti nitrogénművek új üzemét, amelyben napi 1100 tonna ammóniát állítanak elő az automatikus berendezés-sorokban. a korszerűséget mutatja, hogy az ammóniagyártás villamosenergia igényét csaknem egytizedére csökkentik az új eljárás. az ammónia-termelésnél ugyanis olyan sok gőz keletkezik, hogy gőzturbinákat hajthatnak vele s így kielégítik a termelési folyamat további energia-szükségletének nagy részét.

az új beruházásokon túl a már meglévő üzemekben is számos új technológia bevezetésére kerül sor. tovább gépesítik a bauxitbányászatot, amelyben automatikus fejtőgépek alkalmazását is megkezdik. felméri a timföldgyárak korszerűsítésének lehetőségeit és megvalósítják azok központi vezérlését.

a nagyszabású műszaki fejlesztés fontos szellemi bázisai az ipari kutató- és szervező intézetek. megkezdtek ugyanis azokat a kutatásokat, amelyekkel a külföldi licenceket kiegészítő eljárásokat dolgozzák ki, valamint önálló hazai technológiákat alakítanak ki. az olefingyártás melléktermékeinek feldolgozásával foglalkozik a szervesvegyipari kutató intézet, új növényvédőszerrel előállításával a nehézipari kutató intézet, a villamosenergiaipari kutató intézet. tovább bővülnek a üzemi kutatócsoportok, amelyek a helyi technológiai módosítások gyors megoldására hivatottak.

Villamosenergia - termelés és állítás fejlesztésével
a külföldi és hazai technológiák alkalmazásával a negyedik ötéves terv végére előreláthatóan az alumíniumiparunk, műtrágyagyártásunk, petrokémiai iparunk és villamosenergiaiparunk műszaki-technológiai felkészültsége eléri a világszínvonalat. /mti/

Tó10²⁰

--
- 9 -

mhb 11. magyar-vietnami baráti szervezet alakult a gödöllői agráregyetemen

vid gö gné ká bh -cz

1973. május 4.

a gödöllői agrártudományi egyetem hallgatói magyar-vietnami baráti szervezetet alakítottak, amelynek célja, hogy az itt tanuló vietnami fiatalokat szervezett formában segítsék a tanulásban, hazánk megismerésében. a szervezet szekciókat hozott létre, amelyek politikai, szakmai, művészeti és sportkérdésekkel foglalkoznak. patronálójuk a filozófia és tudományos szocializmus tanszék, de számítanak a többi tanszék támogatására is./mti/

--

bb 12. iskolán kívüli munkásművelődés szolnok megyében

vid ká bh -cz

1973. május 4.

az új ipari üzemekkel együtt ma már ötvenhat ezer munkást foglalkoztat szolnok megye állami és szövetkezeti ipara. a korszerű üzemek dolgozói igénylik az új technika megismerését, lépést kívánnak tartani a változó, fejlődő élettel. a munkások műveltségének általános és szakmai tudásának gyarapítására ezért iskolán kívül programot készítettek a népművelési szervek és a tudományos egyesületek. ennek a célnak a szolgálatába állították a negyedik szolnok megyei műszaki hetek rendezvényeit is. az eddig lebonyolított hetven szakmai konferencián, tudományos ankéton, műszaki filmbemutatókon, tapasztalatcseréken csaknem tizezren vettek részt. a mártfői tiszta cipőgyárban megrendezték a munka és a művelődés hetét. a szakmai konferenciákon több mint ezren tanulmányozták az új gyártási technológiákat, a gazdaságosabb termelés módjait. kidolgozták a munkástelepülés közművelődési modelljét is.

ok

szolnok megye sajátos problémája a bejáró munkások helyzete. részükre munkásklubokat hoztak létre. ezek a „mini” művelődés központok az „ingázókhoz” igazítják programjukat. tematikájukban a fiatal szakmunkások, a női dolgozók, az idősebb munkásgeneráció érdeklődési körének megfelelő rendezvények egyaránt szerepelnek.

jászberényben az üzemi dolgozók részére megszervezték a „korszerű munkásműveltségért” sorozatot. májust a tudomány és a kultúra hónapjának nyilvánították. több szakmai ankét, tudományos tanácskozás, zenei rendezvény, kiállítás várja az érdeklődő munkásokat. bemutatkozik a megye első munkás-képző-művészeti szakköre is. a szolnoki máv járműjavító művelődési házban a szocialista brigádok klubja teremtett fórumot az állandó jellegű szakmai, politikai továbbképzéshez. szolnokon a szakszervezetek megyei tanácsa és a szilvágyi színház együttesen megszervezte a szakmunkástanulók színházát, s a művészek a tananyaghoz kapcsolódó irodalmi művek tolmácsolásával az irodalmi órákon is közreműködnek./mti/

--

- 10 -

8.20 bh

Tylozo

bb 13. centenáriumi színházi hetek kaposvárott

vid ká bh -cz

1973. május 4.

kaposvár centenáriumi ünneppsorozat keretében május 7-től 31-ig színházi heteket rendeznek. két fővárosi színházat várnak a városba. a huszonötödik színház gyurkó lászló: don quijote, a busképü lovag című darabját, az irodalmi színpad örkény istván egyperces novelláit mutatja be. a pécsi nemzeti színház kétszer vendégszerepel kaposvárott. az operatársulat ravel pásztoróráját és mascagni parasztbecsület című egyfelvósos operáját adja elő. a pécsi balett egyszer volt című műsorát hozza somogyország fővárosába. az alföldről is várnak vendégeket: a szolnoki színház molliere dandin györgy című művét mutatja be. a színházi hetek egyik látványosságának ígérkezik a román néphadsereg művészegyüttesének fellépése. a házigazda, a kaposvári csiky gergely színház hazai ősbemutatóra készül: valentin katajev: a műveltség netovábbja című vigjátékát viszi színre. a színházi hetek idején színész-néző találkozókat rendeznek, s a színház közművelődési küldetéséről táncskoznak a népművelők.mti/

--

bb 14. nagyüzemek segítsége a dolgozó anyáknak, a nagycsaládosoknak

ö vid fm gné bh la

1973. május 4.

a zömmel nőket foglalkoztató nagyüzemekben az utóbbi időben több intézkedés történt a gyermeküket egyedül nevelő, illetve a sokgyermekes édesanyák élet- és munkakörülményeinek javítására.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalatnál - ahol a csaknem nyolcezer dolgozónak többsége nő - üzemi pszichológus, illetve üzemi orvosok közreműködésével meghatározták a nők szervesítésére kedvezőtlenül ható speciális kendergyári körülményeket, s hozzáálltak azok megszüntetéséhez. nagy gondot fordítanak többek között a zaj csökkentésére. az ujszegedi központi gyárban nemrég adták át a város legmodernebb üzemorvosi rendelőjét, a jutaárugyárban, valamint a hirdi gyáregységben pedig nőgyógyászati rendelőt létesítenek. a sokgyermekes és a gyermeküket egyedül nevelő anyák számára bevezették az iskoláztatási segélyt. legutóbb ilyen címen mintegy százezer forintot fizettek ki. azokon az anyákon, akiknek óvodás gyermekük van, új óvodák létesítésével segítenek. az ujszegedi központi gyárban a szegedi tanács támogatásával bővítették az óvodát, mégpedig úgy, hogy negyedmillió forinttal csökkentették a vállalat kommunális adóját, s ennek fejében más üzemi dolgozóinak gyermekei is helyet kapnak az óvodában. vállalati alapokból új óvoda épül a hirdi üzemben, s rövidesen megkezdik a jutaárugyár óvodaépítkezését is. a vállalat külön autóbust vásárolt, hogy a kisgyermekes anyákat gyermekükkel együtt a város különböző pontjairól az üzembe, majd vissza, otthonukba szállítsa.

/folyt. köv./

- 11 -

8.25 bh

Tylozo

az esztergomi látszerészeti eszközök gyára is sokoldalúan gondoskodik nődolgozóiról, különösen a sokgyermekes édesanyákról. minden háromgyermekes anya, akár csak a gyermeküket egyedül nevelő nők, minden szombaton szabadnapot kap. azokat a szombatokat, amikor társaik dolgoznak, átlagbérben számolják el részükre. minden nagyobb ünnepen és az év végén külön anyagi támogatásban részesülnek. a vállalat balatonon bérelt üdülőjében elsőbbséget élveznek a sokgyermekes anyák. előnyben részesülnek a vállalati lakásépítési alap elosztásakor is. második műszakjukat azzal könnyítik, hogy - a megyében elsőként - csemege és zöldségboltot nyitottak a gyárban. a vállalat jelentős összeggel járult hozzá az egyik városi óvoda bővítéséhez, és ennek fejében a felvételi kérelmeknél figyelembe veszik a gyár igényeit. azoknak az anyáknak pedig, akiknek így is gondot okozna az állandó munkabajlás, bedolgozó rendszert szerveztek. a gyár 80 bedolgozójának többsége sokgyermekes anya, aki hetente csak egyszer-kétszer megy be munkáért a gyárba. a vállalat külön szervizkocsit tart fenn abból a célból, hogy a bedolgozókat sorra járva, lakásukon javítsák ki a különböző kisgépeket.

a mecseki iparvidék legtöbb nő foglalkoztató vállalatán, a pécsi kesztyűgyárban - ahol 3300 nő dolgozik - a gazdasági és szociális körülmények javításával segítik, hogy a sokgyermekes, illetve egyedülálló anyák is jól elláthassák feladatukat, ugyanakkor az otthoni teendőkkel együtt járó többszörös terhükön könnyítsenek. pécsen, a központi gyárban például azok az édesanyák, akiknek gyermekük elhelyezése, illetve saját szakmai képzésük, továbbtanulásuk miatt problémát okoz a több műszak, „egyműszakos”, műhelyben dolgozhatnak. jelenleg 70-en vannak ilyenek. mintegy ezer nő pedig otthon varrja a kesztyűket. korábban csak kézzel varrhattak otthon, most már azonban gépeket is adnak haza. eddig 80 gépet adtak ki, zömében gyermeküket egyedül nevelő anyáknak. évente egyszer, amikor az iskolaév kezdődik, a nagycsaládos vagy egyedülálló nőknek minden tanuló gyermek után 400 forint rendkívüli segílyt juttatnak. ez a kedvezmény 100 gyermeket érint.

fejér megye legnagyobb állami gazdaságában, agárdon - a párt nőpolitikai határozata szellemében - szintén nagy gondot fordítanak a dolgozó anyák támogatására. a gazdaság a segélyezés új módszerét vezette be: a háromnál több gyermeket nevelő családok évente kétszer - augusztusban és anyák napján - gyermekruha-utalványt kaptak a gyermekenként 1000 forint értékű utalványt két részletben vásárolhatják le a szülők: 700 forintért az őszi-téli, 300 forintért pedig a tavaszi-nyári ruhákat vásárolhatják meg gyermekeiknek./folyt. köv./

Téloro

ezzel a módszerrel évente 77 gyermeket „öltöztet fel”, a gazdaság. figyelemreméltó az a tördés is, ahogy a gyermeküket egyedül nevelő asszonyok gondjain igyekeznek enyhíteni. számukra már harmadik esztendeje havil 300-300 forint plusz családi pótlékot utalnak ki. a gazdaságnak nagyjelentőségű akciója, hogy dolgozó kedvezményes áron vásárolhatnak gyümölcsöt, zöldségfélét és húst. az olcsó beszerzési lehetőség különösen a nagycsaládok számára jelent nagy segítséget.

a vas megyei tanács felmérése szerint a megyében 5000 olyan család él, amelyben négy vagy annál több gyermeket nevelnek. megsegítésükre széleskörű akció indult a megyei tanács kezdeményezésére. a közvetlen anyagi támogatáson kívül - a megyei tanács három év alatt mintegy hárommillió forintot utalt ki számukra - a lakás-, a népköztitthoni és kollégiumi helyjuttatásnál, a munkába állításnál megkülönböztetett bánásmódban részesítik a nagycsaládosokat. a legtöbbet azonban a munkahelyek tettek, illetve tesznek érdeklükben. a 85 százalékban nőket foglalkoztató stíl ruházati vállalatnál egyműszakos szalagot indítottak a sokgyermekes, vagy gyermekeiket egyedül nevelő anyák részére. havonta egy plusz szabadnapot biztosítanak számukra. a kétezeregyszáz nőnek keresetet nyújtó szombathelyi remix rádiótechnikai vállalatnál ingyenes gyermeküdtetéssel, a részesedési alapról iskolakezdési segéllyel könnyítik helyzetüket. a nehezebb körülmények között élő édesanyák zömmel egy műszakban dolgoznak, és azon belül is időbeosztási kedvezményekben részesülnek, hogy reggelenként elláthassák kisgyermekeiket.

a martfői tiszta cipőgyárban a gazdasági és szakszervezeti vezetők egyaránt megkülönböztetett figyelemmel kísérik a dolgozó anyák sorsát: ugyanis 232 cipőgyári asszony egyedül nevel 1 gyermeket, a nagycsaládosok száma pedig 543. ezen a tavaszon a munka jobb megszervezésével 100 édesanya számára tették lehetővé, hogy csak egy műszakban kelljen dolgozniuk, és ezzel egy időben százra növelték a vállalati bölcsőde, illetve óvoda helyeinek számát. e segítség mellett a szakmai elismerés is kijár a dolgozó édesanyáknak a martfői tiszta cipőgyárban: május elsején heten kapták meg a „könnyűipar kiváló dolgozója”, kitüntetést és három olyan szocialista brigád érdemlelki az „aranykoszoru”, viselését, amelynek tagjai valamennyien édesanyák./mti/

--

Téloro

bb 15. mauthausenbe utazott a náciizmus üldözöttei bizottságának küldöttsége és volt foglyok egy csoportja

i vt/gg szb zs

1973. május 4.

a náciizmus üldözöttei bizottságának képviselőjében pénteken reggel küldöttség utazott ausztriába szőnyi jánosnak, a nemzetközi mauthausen bizottság magyar főtitkárhelyettesének vezetésével. a delegáció részt vesz a volt náci koncentrációs tábor felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából sorra kerülő ünnepi megemlékezésen.

ugyancsak pénteken reggel indult utnak mauthausenbe a „felszabadulás”, nevű hajón egykori foglyok 160 tagu csoportja, hogy szintén részt vegyen a volt koncentrációs táborban rendezendő emlékülnepeksen. /mti/

--

bb 16. befejeződik a budapesti ifjúsági hangverseny évad

i ro/mm szb hgy

1973. május 4.

vasárnap délelőtt az „új zenei stúdió”, című bérletének záróelőadásával fejeződik be az országos filharmónia idei budapesti ifjúsági hangverseny-évadja a kiesz hangversenytermében. a műsoron stockhausen: telemusic, bozay attila improvizáció című kompozíciója és balassa sándor hárfás triója szerepel. /mti/

--

bb 17. végrehajtották a halálos ítéletet a kengyeli gyilkoson

mm bh hgy

1973. május 4.

horváth józsef 41 éves rákóczi falvai lakos, akit korábban két társával együtt elkövetett sorozatos lopási bűncselekményei miatt már többször elítéltek, 1971 február 6-án éjjel a kengyel községi tanyákat fosztogatva vasvillával agyonütötte kovács ferencet, aki az egyik tanyán lakott. horváth józsefet a szolnoki megyei bíróság nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetésének elkövetése miatt halálra ítélte. a megyei bíróság ítéletét a legfelsőbb bíróság helybenhagyta. az elnöki tanács az elítélt kegyelmi kérelmét elutasította. az ítéletet pénteken végrehajtották. /mti/

--

10.25 bh

Tómlár

- 14 -

bb 18. újra vetették a kipusztult növényeket csongrádban

vid ká bh hgy

1973. május 4.

csongrád megyében 61 termelőszövetkezet és 3 állami gazdaság több mint 5000 hektár területét sújtotta az emlékezetes áprilisi szélvihar, amely sok helyen a lazább szerkezetű talajok felső rétegét a magvakkal együtt elhordta. ezenkívül a homokföldekre kitérített palántákat is károsította, a nagyüzemi kertészetekben megrongálta a fóliasátrakat. a kár - becslések szerint - 20-22 millió forintra tehető. április második felében hullott, mintegy 50 milliméter csapadék megkötötte a földeket, majd a felmelegedés kedvező körülményeket teremtett a másodszori vetésre. az elemi csapástól sújtott gazdaságok nyújtott műszakban befejezték a kipusztult növények újra vetését. /mti/

--

bb 19. béke-aktívá ülés zalaegerszegen

vid ká bh hgy

1973. május 4.

a hazafias népfront zala megyei bizottsága szervezésében pénteken ülést tartottak a béke mozgalom megyei aktívái zalaegerszegen. dr. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára az időszerű nemzetközi helyzetről és a béke mozgalom előtt álló feladatokról tartott tájékoztató előadást. az ülésen bejelentették, hogy május 9-én, a fasizmus felett aratott győzelem napján, zalaszentgróton ünnepi békegyűlés lesz. ezt követően a június 9-ig tartó béke és barátság hónapban több mint 100 békegyűlést rendeznek a megyében. /mti/

--

bb 20. ünnepi megemlékezés nyíregyházán marx károly születésének 155. évfordulójáról

vid ká bh hgy

1973 május 4.

az mkszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának oktatási igazgatósága, a bessenyi györgy tanárképző főiskola és a szamuely tiber mezőgazdasági főiskola marx károly születésének 155. évfordulója alkalmából ünnepi megemlékezést rendezett pénteken nyíregyházán. az ünnepségen markovics miklós, az oktatási igazgatóság igazgatója a marxizmusról korunk fegyveréről körtély sándor, a megyei tanács vb tervosztályának vezetője a marxi értékelméről, figula györgy, a tanárképző főiskola adjunktusa a 125 éve megjelent kommunista kiáltvány diadalmas utjáról tartott előadást. a rendezvény alkalmából a főiskola aulájában alkalmi könyvkiállítás nyílt marx károly írásaiból. /mti/

--

10.50 bh

Tómlár

- 15 -

bb 21. rendőrségi hírek

mm bh hgy

1973. május 4.

a xxi. kerület ady endre utca 13-15 számú ház előtt paray györgy 28 éves anyagbeszerző budapesti lakos motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot és egy személygépkocsival összeütközött. sulyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

forrás zoltán 57 éves boltvezető, budapesti lakos személygépkocsijával a xi. kerület budafoki út és dombóvári utca kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adta meg az áthaladási elsőbbséget páva józsefné 39 éves mérnök dunakeszi lakos gyalogosnak és elütötte. páva józsefnét a mentők sulyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a xiv. kerület telepes utca és lőcsei utca kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten kele éva 32 éves fodrász, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők sulyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

szabálytalanul kanyarodott személygépkocsijával xiv. kerület telepes utca és fűrészt utca kereszteződésében sámuél vilmos 42 éves szedő, budapesti lakos és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét nagy jános 28 éves tésztagyártó budapesti lakost a mentők sulyos, nem életveszélyes utasát rákóczi miklós 20 éves szobafestő, budapesti lakost könnyű sérüléssel szállították kórházba.

xiv. kerület hungária körút és egressy ut kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten máté kálmánné 63 éves háztartásbeli budapesti lakos és egy tehérgépkocsi elütötte. a mentők sulyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

győr megyében öttevény és mosonmagyaróvár között az e-5-ös úton zetli páll 49 éves szijgyártó, kimleai lakos kerékpárral egy földuttról féktávolságon belül hajtott egy személygépkocsi elé, amely elütötte. a baleset következtében a kerékpáros olyan sulyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

--

- 16 -

10.55 bh

bb. 22. a Lottó nyerőszámai

gk/szb hgy

1973. május 4.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a pótervásárán megtartott 18. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

58, 64, 75, 80, 88.

/mti/

--

ob 23. békegyűlések, béke-parkerdő avatás, nemzetiségi nap, kommunista szombat vas megyei béke és barátság hónap programjában

vid ká b h hgy

1973. május 4.

vas megyében május 6-tól június 5-ig rendezik meg a béke és barátság hónapját, - közölték pénteken szombathelyen, a hazafias népfront vas megyei elnökségének ülésén. a rendezvényt sorozat május 6-án a szentgotthárdi békenagygyűléssel kezdődik, amelyre a megye minden részéről autós békemenetet indítanak. a következő napokon kőszegen a béke jegyében rendezik meg az „énekítő ifjúság”, hangversenyt, felavatják a béke parkerdőt és abban az öt világrészt jelképező öt águ béke-forrást. szombathely ipari nagyüzemeiben, több községben béke-gyűléseket, magyar-szovjet, magyar-Lengyel baráti esteket, találkozókat rendeznek. körmenden bonyolítják le a nemzetközi barátság napot, magyar, osztrák, jugoszláv, szlovén kulturcsoportok közreműködésével. megrendezik a megyei nemzetiségi napot, a nemzetiségi ifjúsági találkozót, valamint a nemzetiségi községek népfront- és tanácsi vezetőknek találkozóját.

május 26-án a megye üzemeiben kommunista szombatot tartanak.

/mti/

--

bb 24. finn filmhét a filmmuzeumban

fk szö bh hgy

1973. május 4.

május 7-én, hétfőn este a tanács körüti filmmuzeumban nyitják meg a finn filmhetet, a magyarországi finn kulturális napok jelentős esemény-sorozatát. a háznál eddig kevésbé ismert északi ország filmvászete hét érdekes alkotással mutatkozik be ez alkalommal a magyar közönség előtt. elsőnek - a megnyitó est programján edvin laine kétrészes történelmi filmje: „ az északi csillag alatt”, és az „ akszeli és elina”, szerepel. a két film nagyszabású képet fest a finn munkásmozgalomról.

erikko kivikoski napjainkban játszódó történetének címe: testvérek. risto jarva, az autósörületet veszi célba a benzin a vérben című filmjében. ingmar bergman tanítványa jörn donner, akinek ezuttal azs „ anna”, című filmjét láthatjuk, a svéd harriet andersson-nal a női főszerepben. nikko niskannen egy farmercsalád történetét beszéli el a „ nyolc halálos lövés”, című filmjében. matti kassila derüs vigjátéka az „ ádám és éva ksoztümben”, zárja a magyarországi finn filmhét programját. /mti/

--

bb.26. meghalt jóni ferenc híres mesemondó, a „népművészet mestere,,

vid/fm/ok hgy

1973. május 4.

nyolcvannégy éves korában meghalt jóni ferenc, a ramocsaházi híres mesemondó. jóni ferenc sokszáz meséje közül százhatvanat mondott magnetofonszalagra. 1965-ben a „népművészet mestere,, címmel tüntették ki./mt1/

bb.27. kunszerygyula

tr/zs/ok hgy

1973. május 4.

költő, műfordító hamvasztás előtti bucsuztatása május 8-én délután 14 órakor lesz a farkasréti temető halottasházában.
/mt1/

bb.28. kitüntetések

k ol/gg/sb/ok hgy

1973. május 4.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nyugdíjba vonulások alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta jámbor jánosnak, az állami nyomda igazgatójának és spiró gyulának, a nyomda főkönyvelőjének.

a kitüntetéseket sárosi sándorné könnyűipari miniszterhelyettes adta át az állami nyomdában./mt1/

bb.25. két héttel a bnv megnyitása előtt -földes lászló vezérigazgató nyilatkozata

t sb/mm/p hgy

1973.május 4.

a hungexpo városligeti és kőbányai vásárvárosában már nagy a sürgés-forgás. az építők az utolsó simításokat végzik kőbányán abban a két hatalmas új csarnokban, amelyből az idén 4-4ezer négyzetméternyi területet adnak át a kiállítóknak. a munka üteme napról-napra fokozódik, hiszen két hét múlva kitarulnak a vásárkapui a látogatók előtt. a nyitásról, a nemzetközi vásár iránt meg nyilvánuló érdeklődésről és a bnv céljairól nyilatkozott földes lászló, a hungexpo vezérigazgatója az mti munkatársának:

/folyt köv ./
12.30/p

161320

-18-

bb.25. két héttel1.folyt /p

-a bnv történetében -mondotta - az idei bemutató jelentős fordulópont: bucsu a városligettől és a kiállítás árumintavásár jellegétől. ugyanakkor a kőbányai új kiállítási terület már ize-litőt ad a jövő szakosított bemutatóiból. a régi vásárvárosból több mint 15 ezer négyzetmétert a hungexpo már visszaadott a fővárosnak, s gondoskodik arról, hogy a bnv zárása után meggyorsítsák a bontást s egy év múlva a budapestiek ismét birtokukba vehessék a városligetnek e sokáig elzárt területét.

az idén a bemutató két helyszíne azzal az előnnyel járt, hogy ezúttal a bnv területe 20 százalékkal több, mint az előző években. a vásáron részvevő -magyarországgal együtt- 33 ország kiállítóinak gazdag anyaga révén a látnivaló is több lesz, mint az előző években. kétségtelen, hogy a két helyszínen kényelmetlenséggel is jár. ezért a lehetőség szerint gyors és kényelmes közlekedést biztosítanak a két vásárterület között. a két szelvényvel ellátott belépőjegy ugyanis a két vásárváros megtekintésén túlmenően arra is feljogosítja a látogatót, hogy ingyen vegye igénybe a két vásár között közlekedő külön autóbusz-járatokat, amelyeket a végállomásokon sűrűn, két és félpercenként indítanak.

- a csaknem 1 800 külföldi és több mint 1 200 hazai cég bemutatójának fontos célja, hogy hozzájáruljon magyarország kereskedelmi és gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséhez. örvendetes, hogy a külföldi kiállítók a budapesti bemutató anyagának összeállításakor figyelembe vették magyarország központi fejlesztési programjait, többek között a járműprogramot, az olefin-programot, a könnyűszerkezetes-, a számítástechnikai programot, a textilipari rekonstrukciót. a szocialista országok kiállításainak központi témája a szocialista integráció fejlesztése a kgst-n belül. nemcsak az integráció keretében gyártott termékeiket mutatják be, hanem azokat a cik-keket, gépeket és egyéb árukat is, amelyeknek gyártásával újabb lehetőség nyílik a szocialista együttműködés bővítésére. más nemzetek kiállítói közül is sokan jelezték, hogy kereskedelmi kapcsolataikon túlmenően termelési kooperációs partnerként is készek együttműködni magyar vállalatokkal. kiállított termékeikkel tulajdonképpen már a kooperációkra is javaslatokat tesznek.

a hungexpo gondosan ügyelt arra, hogy mind a két vásárterület sok érdekességgel szolgáljon a látogatóknak. a városligetben a nemzeti pavilonok nyújtanak sok látnivalót az érdeklődőknek. a kőbányai ifju vásárváros különösen nagy attrakcióra készül, itt tekinthetik meg az érdeklődők az autóparádét, a kemping-kiállítást és a hétvégi házak bemutatóját. /folyt.köv./

161320

-19-

bb 25. /két héttel... 2. folyt./-szb

a szakosítás jegyében kőbányán már egymás mellett állítják ki azonos jellegű áruikat a műszeripar, a számítástechnikai és irodagépipar, az élelmiszer és a faipar hazai és külföldi kiállítói. a szakosított bemutató így jelentős ösztönzést adhat a magyar vállalatoknak a világpiaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodó, gazdaságos export árustruktúra kialakítására. ezt segíti, hogy jövőre a kőbányai vásárvárosban már évente két alkalommal kerül sor szakosított nemzetközi vásárra; a beruházási javakat bemutató tavaszi budapesti nemzetközi vásárra, majd az év második felében a fogyasztási cikkek felvonultató őszi budapesti nemzetközi vásárra - fejezte be nyilatkozatát földes László. /mti/

--

öbb 29. százezer hizottsértés hajdusági szakosított telepekről
vid/fm gi hgy 1973. május 4.

pénteken debrecenben tanácskoztak a hajdusági termelőszövetkezetek állattenyésztő telepeinek vezetői, és megalakították a sertésenyésztés kérdéseivel foglalkozó ágazati szakbizottságot. a tanácskozáson szó esett arról, hogy ebben az esztendőben százezer kövérsertést értékesítenek a hajdusági szakosított sertésenyésztő telepek. ez azonban kevesebb a tervezettnél, mert gondok okoz az üzemeltetés. a huszonhárom telep tizenhat változatban készült el, s nagyon nehéz az egységes üzemeltetési elveket technológiát kidolgozni. a szövetkezeti szakemberek úgy döntöttek: az ágazati szakbizottság szervezi majd a telepek közötti tapasztalatcserét, megismerteti a legjobb módszereket, felhívja a figyelmet a helytelen üzemeltetésre. /mti/

--

bb 30. elbucsúztatták komornik zoltánt

fk gi hgy 1973. május 4.

pénteken a rákoskeresztúri új köztemetőben nagy részvét mellett bucsúztatták el az elhunyt komornik zoltánt, a külügyminisztérium volt munkatársát, a kulturális kapcsolatok intézete fősztályvezetőjét. /mti/

--

- 20 -

Tö1320

bb 32. időjárásjelentés

bh -cz

1973. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13 órakor:

meleg marad az idő

az ibériai-félszigeten, franciaországban, valamint a brit-szigeteken az óceánnál származó nedves levegő hatására felhős, sokfelé esős, zivataros az idő. szintén felhős, többfelé esős az idő a skandináv-államokban és a szovjetunió európai területének legnagyobb részén. ezzel szemben közép-európában, olaszországban, a balkán-félszigeten és a fekete-tenger vidékén tovább folytatódik az évszakhoz képest szokatlanul meleg idő. a csütörtökön mért legmagasabb hőmérsékletek 5-10 fokkal magasabbak voltak az elmúlt évek átlagánál. a meleget és a sok napsütést csak elszórtan záporok, zivatarok, zivatarok. hazánk is ehhez az időjárás területéhez tartozik, így az elkövetkező 36 órában is meleg marad az idő.

hazánkban csütörtökön meleg, napos idő volt. szórványosan záporok, zivatarok keletkeztek, de a lehullott eső mennyisége csak pátyonon érte el az 5 mm-t. napközben a hőmérséklet általában 24-25 fokig emelkedett. ma hajnalban sem mértek az ország területén 9-16 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. délelőtt országszerte folytatódott a napos, meleg idő. voltak helyek, ahol már 11 órakor 23-25 fokot mutatott a hőmérő.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 22,3 fok volt, a 100 éves átlagnál 7,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

főként nappali felhőképződés. néhány helyen zápor, zivatar. mérsékelt, napközben megélénkülő változó irányú szél. meleg marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 23-28 fok között.

a duna vízállása budapestnél 420 centiméter. /mti/

--

- 21 -

13.00 bh

Tö1320

bb 31. tanácskozás a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről

st sl gk sb bh -cz

1973. május 4.

huszonöt ország 300 vezető üzletemberének részvételével a duna-intercontinental szállóban pénteken folytatódott a kelet-nyugati gazdasági együttműködést szolgáló nemzetközi konferencia. a tanácskozást a brüsszeli székhelyű európai vezetőképző központ /management centre europe/ rendezte a magyar kereskedelmi kamara közreműködésével. a konferencia két társelnöke kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, továbbá samuel písar, ismert nemzetközi jogász, aki pénteken sajtótájékoztatón is kifejtette álláspontját a kelet-nyugati gazdasági együttműködésről.

megítélése szerint a nemzetközi gazdasági együttműködés újfajta diplomáciája van kialakulóban, amely a közös béketörekvéseken alapszik, s a kölcsönösen előnyös megegyezésekre törekszik. az együttműködés szempontjából igen jelentősnek értékeli a szovjetunió és az usa kereskedelmi egyezményét, továbbá különböző országokban több új jogszabály megjelenését, amelyek korlátozásokat, diszkriminációs intézkedéseket mérsékelnek vagy szüntetnek meg. utalt az usa törvényhozásának arra a döntésére, amelyben felhatalmazta az export-import bankot, hogy a szocialista országokkal folytatott külkereskedelemhez hiteket folyósítson. a nemzetközi jogász véleménye szerint mindez jelentős, bár még kezdeti lépés. hasznosnak tartaná, ha a kapcsolatok stabil együttműködéssé fejlődnének a kereskedelmi forgalomban, az ipari és a műszaki-tudományos kooperációban egyaránt. véleménye szerint közös nemzetközi okmányt kellene kidolgozni, lefektetve a kelet-nyugati gazdasági együttműködés szabályait és módszereit. mint mondotta, mielőbb el kell érni, hogy valamennyi ország megszüntesse diszkriminatív intézkedéseit s szabad utat engedjen a nemzetközi kereskedelemnek.

kallós ödön hozzáfűzte, hogy a magyar kereskedelmi kamara is támogat minden olyan kontaktust, konferenciát, megállapodást, amely a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködés fokozását szolgálja. véleménye szerint már a jelenlegi jogszabályok keretei között is mód van arra, hogy az ilyen kapcsolatok kialakuljanak, elmélyüljenek.

a konferencia résztvevői egyébként kerekasztal-vitákon s magánbeszélgetéseken a nemzetközi ipari kooperációról, a kelet-nyugati pénzügyi tranzakciók lebonyolításáról, nemzetközi piacutatói együttműködésről, közös vállalkozásokról és a nemzetközi választott bíróság egyes jogi eseteinek problémáiról folytattak eszmecsereket.

a konferencia szombaton zárul./mti/

--
- 22 -

13.07.07

Tólsz

bb 33. felhasználható: 19 óra után!

tápai antal szobrászművész kiállítása szegeden

vid fm mné fm bh -cz

1973. május 4.

a szegedi sajtóház művészklubjában pénteken megnyílt tápai antal szobrászművész kiállítása. a tárlaton írókat, történelmi személyiségeket ábrázoló és más figurális rézlemezdomborítások láthatók./mti/

--

bb 34. felhasználható: 17 óra után!

záborszky viola kiállítása miskolcon

vid ká bh -cz

1973. május 4.

a képcsarnok vállalat miskolci szőnyi istván termében pénteken megnyílt záborszky viola tárlata. a megközelítőleg félszáz, nagyjából tájképekből álló festményekkel először mutatkozik be a képzőművész a város közönségének./mti/

--

bb 35. a belföldi hírek jegyzéke 13 óráig

se bh -cz

1973. május 4.

1. várnegyed nyári programja
2. üdülés
3. xx. kerületi kezdeményezés
4. vetélkedő
5. nemzetközi táncverseny
6. a büntető eljárás kodexének hatálybaléptetése
7. tit-kiadvány
8. tv program
9. szövetkezeti autószerviz
10. műszaki fejlesztés a beruházásokkal szinkronban
11. magyar-vietnami baráti szervezet
12. munkásművelődés szolnok megyében
13. színházi hetek kaposvárott
14. nagyüzemek segítsége nagycsaládosoknak
15. küldöttség utazott mauthausenbe

/folyt. köv./

13.15 bh

Tólsz

- 23 -

bb 35. /belföldi hírek ... folyt./ bh

16. befejeződik az ifjúsági hangverseny évad
17. halálos ítélet
18. ujravetették a kipusztult növényeket
19. béke-aktiva
20. megemlékezés nyiregyházán a marx-évfordulóról
21. rendőrségi hírek
22. lottó
23. béke és barátság hónap
24. finn filmek
25. bnv /földes nyilatkozat/
26. elhunyt jóni ferenc
27. kunszery temetése
28. kitüntetések
29. hízósertések
30. komornik temetése
31. tanácskozás az intercontinentalban
32. időjárásjelentés
33. tápai kiállítás
34. záborszky kiállítás
35. hírjegyzék

/mti/

--

bb 36. növekszik szállodáink forgalma - sajtótájékoztató a magyar szálloda szövetség munkájáról

t kg fk sb bh -cz

1973. május 4.

a néhány éve alakult magyar szállodaszövetség eddigi munkájáról és eredményeiről tartott sajtótájékoztatót pénteken rózsamiklós a szövetség elnöke és somogyi jeno elnökhelyettes a gelért szállóban. mint elmondották, a nemzetközi szállodaszövetség tagjai sorába lépett magyar szervezet működése is hozzájárult ahhoz, hogy most már évente 100 millió dollár bevételhez juttatják az országot a magyar idegenforgalmat lebonyolító vállalatok.

a magyar szövetség a nemzetközi kapcsolatok felhasználásával segíti hogy a szállodák forgalma növekedjen. a hazánkba látogató külföldiek bécsből és frankfurt-ból szobát foglalhatnak szállodáinkban. a tervek szerint a nemzetközi hálózat kibővítésével majd a vendégek más földrésről, afrikából vagy amerikából is kérhetnek magyarországi szálláshelyet. a magyar szállodák nemzetközi hírnevét jelzi, hogy a már népszerű budapesti és balatoni hoteleken kívül egyre inkább megismerik a külföldiek a korszerű vidéki szállodáinkat, egyebek között a szekszárdi gemencet, vagy a szombathelyi savaria-t.

a növekvő idegenforgalomnak megfelelően a negyedik ötéves tervre 6-7 ezer szállodai férőhely építését irányozták elő. /mti/

--

- 24 -

13.25 bh

bb 37. országos báb-konferencia miskolcon

vid-ká szb -cz

1973. május 4.

a népművelési intézet rendezésében pénteken országos bábos konferencia kezdődött miskolcon, az ady endre művelődési házban. a tanácskozáson az ország különböző részében működő husz bábegyüttes vezetői vettek részt.

a szakmai tanácskozás során megvitatják többek között a báb-színpadok berendezésének kérdéseit, a bábmozgatás különböző lehetőségeit, a pantomim-mozgatás szerepét a báb-művészetben. a résztvevők az elméleti vitákon kívül módszertani bemutatókat is megtekintenek. /mti/

--

bb 38. megyei egészségnevelési társadalmi bizottság alakult miskolcon

vid-fm szb -cz

1973. május 4.

az egészségügyi világszervezet fennállásának 25. évfordulója alkalmából pénteken „az egészség otthon, a családban kezdődik”, címmel ankétot tartottak miskolcon. több mint háromszáz egészségügyi dolgozó, pedagógus, vöröskeresztes aktiva részvételével. dr. pavlyák pál megyei főorvos megnyitójában elmondotta, hogy borsodban nemcsak az iparvidéken, hanem az aprófalvas településeken is jelentős eredményeket értek el az anya- és csecsemővédelemben, amelynek gondozóhálózatát két évtizede építették ki. a feladatok között jelölte meg többek között a koraszülések számának, valamint a csecsemőhalandóság további csökkentését.

„az egészség otthon, a családban kezdődik”, címmel ortutay zsuzsa, a magyar vöröskereszt alelnöke tartott előadást, amelyben hangsúlyozta a többgyermekes családok nagyobb megbecsülésének szükségességét, a társadalmi szervek egészségnevelési tevékenységének összehangolását, amely tevékenységnek a kormány család-politikáját kell támogatnia. megállapította, hogy sikerült a társadalom érdeklődésének előterébe helyezni a család jelentőségét, a családi életre, a gyermeknevelésre felkészülés fontosságát.

a tanácskozáson bejelentették, hogy az érdekelte intézmények és az egészségügyi szervek, valamint tömegszervezetek képviselőiből megalakult a borsod megyei egészségnevelési társadalmi bizottság, amely az egészséges életmód kialakítását kívánja elősegíteni. /mti/

--

-25-

m

bb 39. az „elszármazott”, képzőművészek kiállítása mező-
kövesden

vid-fm szb -cz

1973. május 4.

pénteken nyílt meg a mezőkövesdi városi és járási művelő-
dési központban a „matyóország fővárosából”, mezőkövesdről
elszármazott képző- és iparművészek ötödik kiállítása.

a helyi tanács kezdeményezésére immár hagyományossá vált
tárlaton tizenhárom festő-, grafikus-, valamint iparművész mu-
tatta be csaknem másfélszáz alkotását. /mti/

--

bb 40. a finn nagykövetség sajtótájékoztatója a budapesti
finn kulturális hétről

t nn/fk szb sző - cz

1973. május 4.

a budapesti finn kulturális hét^{10.50} tartottak sajtótájékoztatót
pénteken a duna intercontinental szállóban. a művelődés-
ügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete nevében
stenczer ferenc osztályvezető üdvözölte a vendégeket, majd paul
georg jyrka:nkallio, a finn köztársaság budapesti nagykövete mon-
dott rövid beszédet. kiemelte, hogy május 3. és 10. közötti ren-
dezvény-sorozat a hagyományos finn-magyar barátság újabb jelentős
állomása. megjegyezte, hogy a finn kormány oktatásügyi miniszter a finn kormány
üdvözlését tolmácsolta és elmondta az újságíróknak, hogy a kultu-
rális hét alkalmából hazája kulturájának jelenleg mintegy 200 kép-
viselője tartózkodik a magyar fővárosban.

- kapcsolataink kezdetben elsősorban a nyelvi rokonságra
épültek, hangsúlyozta a miniszterasszony -, azonban 1959 óta, a
kulturális egyezmény felújításától már egyaránt kiterjednek a ter-
mészet- és társadalomtudományokra, és természetesen a művészetekre
is. a miniszterasszony bejelentette, hogy finnországban a tervek
szerint legközelebb két év múlva rendezik meg a magyar kultúra he-
tét.

dr. va:inö kaukonen, a magyar-finn kulturális vegyes bi-
zottság finn tagozatának elnöke ismertette a most kezdődő hét vál-
tozatos, gazdag kulturális programját. a legnagyobb jelentőségű
esemény ebben a finn nemzeti színház művészeinek vendégjátéka fő-
városunkban. /folyt.köv./

13.45/szb

-26-

10/14⁵⁰

bb. 40. /a finp... 1. folyt./-szb

~~a helsinki művészek két alkalommal-~~

szombaton és vasárnap mutatják be a nemzeti színházban teuvo
pakkala klasszikus finn író négyfelvonásos népi daljátékát.
május 8-án pedig az ódry színpadon összeállítást mutatnak be
„finn költészet szóban és zenében,, címmel.

a rendezvények összeállításakor a szervezők gondoltak
a fiatalokra is. számukra ígérkezik kellemes szórakozásnak az
a pop-zene koncert, amelyre vasárnap délután kerül sor az ifjusági
párkban.

a hét programjában szerepel még elsa montell saanio és
matti saanio textil- és fotóművészek tárlata, s finn-magyar író-
találkozó a magyar írók szövetségének székházában. hétfőn este
diszeldadással kezdődik meg a budapesti filmmuzeumban a finn
filmhét. a finn kulturális hét során a komolyzene hívei számára
szerez bizonyára emlékezetes estet a zeneakadémia kamara-termében
fellépő voces intima kvartett, illetve a magyar állami hangver-
senyzenekar koncertje. vezényel: paavo berglund. az est szözlis-
tájá arto norasgordonkaművész lesz. /mti/

--

bb 41. jubileumi ujitási verseny borsodban

vid fm bh -cz

1973. május 4.

az ujitómozgalom fejlesztésére az országban elsőként
kötött együttműködési szerződést az országos találmányi hí-
vatal és a szakszervezetek borsod megyei tanácsa. az együtt-
működés alapján az ujitómozgalom huszonöt éves jubileuma al-
kalmából a két szervezet, az ágazati minisztériumokkal egyet-
értésben, pályázatot hirdetett ujitási verseny szervezésére,
amelynek felhívását pénteken küldték ki az üzemeknek.

az ujitási verseny 1973. év végéig tart. az előzetes
felmérések szerint borsodban mintegy száz jelentős üzem rész-
vételére számítanak. az üzemeket három csoportba sorolják,
s minden csoportban három-három jutalmat adnak ki a legjobb
eredményt elért üzemeknek. az ujitási versenyben résztvevő
vállalatok maguk is díjazták a legeredményesebb ujitókat. /mti/

--

14.00 bh

- 27 -

m

bb 42. anyák napja dunaujvárosban

vid fm bh -cz

1973. május 4.

a dolgozó édesanyákat köszöntötték pénteken dunaujvárosban, a dunai vasmű művelődési központjában. a kohászati kombinát csaknem félmillió forint pénzjutalmat osztott ki a családós asszonyok között, külön ünnepeket tartottak a vasmű nyolc gyárrészlegénél, s a többi dunaujvárosi vállalatnál is. /mti/

--

bb 43. felhasználható: 17.30 óra után!

fiatal festőművészek kiállítása szombathelyen

vid ká bh -cz

1973. május 4.

várnai valéria és simon iván szombathelyi festőművészek kiállítása nyílt meg pénteken szombathelyen a forradalmi múzeumban. a 38 festményen és grafikán kőszeget mutatja be a fiatal vasi képzőművészek csoportjának két tagja. a tárlat egy sorozat része, amelyben vas megye városai, nagyobb települései mutatkoznak be a megyeszékhelyen. /mti/

--

bb 44. megnyitották a felújított esztergomi keresztény muzemot

k fk fm bh -cz

1973. május 4.

esztergom város millenniumi ünnepeinek keretében pénteken garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes megnyitotta a felújított esztergomi keresztény muzemot. a megnyitón jelen voltak dr. ijjas józsef kalocsai érsek vezetésével a magyar római katolikus püspöki kar tagjai. az ünnepségen részt vett giovanni cheli vatikáni tanácsos. az állami egyházügyi hivatal részéről jelen volt balló istván miniszterhelyettes, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese. ott voltak továbbá a megye és a város tanácsi, valamint társadalmi szerveinek vezetői. /mti/

--

- 28 -

14.05 bh

61430

bb 45. dél-dunántuli „röntgen-napok”, balatonföldváron

vid/gné szb -cz

1973. május 4.

pénteken balatonföldváron megkezdődtek a dél-dunántuli „röntgen-napok”, amelynek részvevői - az ország csaknem minden részéből érkezett röntgenorvosok, asszisztensek és technikusok - a legújabb röntgenvizsgáló és röntgenterápiás eljárásokról tanácskoznak. ebből az alkalomból emlékeztek meg a nemrég elhunyt dr. bankó györgy professzorról, a pécsi orvostudományi egyetem röntgenfőorvosáról, aki nagy érdemeket szerzett a röntgenorvosok továbbképzésében.

dr. csáki lászló, a somogy megyei tanács vb egészségügyi osztályának vezető főorvosa előadásában méltatta a hetvenöt éves röntgenológia fejlődését. megjegyezte, hogy e fontos szakágra még mindig kevesen jelentkezőnek, bár somogyban sikerült a lehetőségekhez képest mind a röntgen-parkot, mind a személyi ellátottságot fejleszteni. /mti/

--

bb 46. ötszáz zuglói pedagógus tanulmányutja szolnokon

vid-fm szb -cz

1973. május 4.

szolnok megyét és a főváros xiv. kerületét, zuglót, csaknem másfél évtizedes testvéri kapcsolatok fűzik egymáshoz. a kerület üzemeinek munkásai a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése idején jelentős politikai és gazdasági segítséget nyújtottak a szocialista mezőgazdaság erősítéséhez. a barátság szálait azóta is tovább erősítették. a főváros centenáriuma tiszteletére külön programban rögzítették az együttműködés tartalmi formáit és módszereit. május 1. alkalmából a szolnok megyeiek küldöttsége járt pesten és átadta a kerület lakosságának a „szolnok”, nevet viselő impozáns parkot, amelyet a megye társadalmi munkában épített jubileumi ajándékként.

a kapcsolatok további állomásaként pénteken zuglói pedagógusok, közép- és általános iskolai tanárok, óvónők ötszáz tagu csoportja érkezett különvonattal szolnokra, a megye és a város vezetőinek meghívására. a népes küldöttséget - élén a kerületi pártbizottság, a tanács és a szakszervezetek képviselőivel - a vasútállomáson ünnepélyesen fogadták. a vörös csillag filmszínházban rendezett találkozón kukri béla, a városi tanács elnökhelyettese ismertette a 900 éves jubileumára készülő város fejlődését. káplár józsef, a tanács művelődésügyi osztályának vezetője a nagymultu tiszaparti település kulturális életéről, iskolai hálózatának alakulásáról informálta a vendégeket. ezt követően bemutatták a szolnokról készült „új színek városa”, című filmet és a művésztelep életét bemutató filmalkotást.

/folyt.köv./

14.30/szb

-29-

bb 46. /ötszáz zuglói... 1. folyt./-szb

a látogatás további részében szakmai programot bonyolítottak le. a zuglói pedagógusok csoportokban felkeresték a város tanintézeteit, óvodáit és tanulmányozták az ottani nevelőmunkát. délután a városi pártbizottság, a megyei és a városi tanács vezetői fogadták a fővárosi küldöttség képviselőit, a kerület vezetőit és megbeszélést folytattak a kapcsolatok további elmélyítéséről.

--

bb 47. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából

mmé szb zs -cz

1973. május 4.

a szovjet sajtó napja alkalmából pénteken fogadást rendeztek a budapesti szovjet nagykövetségben.

a fogadáson megjelent katona istván, az msmp kb osztályvezetője, lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese, barcs sándor, a muosz elnöke, sarlós istván, a népszabadság főszerkesztője, továbbá a magyar sajtó, rádió és televízió sok vezetője és munkatársa. ott volt a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több sajtótárasója és a hazánkban működő több külföldi tudósító. /mti/

--

bb 50. ifjúsági bizottság a szakszervezetek vas megyei tanácsa mellett

vid-fm szb -cz

1973. május 4.

ifjúsági bizottság alakult pénteken a szakszervezetek vas megyei tanácsa mellett. a 13 tagú társadalmi testületet a szakszervezeti ifjúsági munka hatékonyabbá tétele, segítése érdekében hívták életre. a megyében 90 ezer szakszervezeti tagot tartanak nyilván, akik közül több mint 30 ezer - fiatal.

a bizottság alakuló ülésén munkaprogramot állított össze. eszerint rendszeresen tájékoztatják az szmt-t a munkásfiatalok helyzetéről, az ifjúsági törvény végrehajtásáról. figyelemmel kísérik a szakszervezeti ifjúságot érintő gazdasági, politikai, kulturális és az érdekvédelemmel összefüggő intézkedések hatását, s közreműködnek a tavalyi megyei ifjúsági munkák parlamenti ajánlásainak megvalósításában. ugyancsak részt vállalnak a munkáséletbe való felkészítésben, a szakmai utánpótlás nevelésében. „a szakma ifju mestere,, és a „ki minek mestere,, mozgalmat kiterjesztik, új tartalommal töltik meg. /mti/

--

14.38/sb

-30-

bb 48. felavatták a budapesti gépjárművizsgáló állomást

t kf gk sb bh -cz

1973. május 4.

a gépjárművek forgalomtechnikai biztonságát szolgáló közúti közlekedési fejlesztési program egyik fontos előirása teljesült; a iii. kerületi mozaik utcában 15 millió forintos beruházással elkészült a kpm autófelügyeletének budapesti vizsgálóállomása. közép-európa első korszerű ilyen létesítményét pénteken dr. tózsér istván, a kpm főosztály-vezetője ünnepélyesen adta át rendeltetésének.

a 42 méter hosszú, 18 méter széles csarnok négy vizsgálópályáján korszerű műszerekkel a legfontosabb forgalom-biztonsági és műszaki követelményeknek megfelelően ellenőrzik a járműveket. a műszerek az eredményt regisztrálják s lámpajelzéssel is mutatják. a vizsgálatról a gépjármű üzembentartója külön igazolást is kap. a szalagrendszerű technológiával működő vizsgálópályákon az átfutási idő 15 perc, s a szalagokról öt percenként kerülnek le a kocsik. a korszerű állomáson egy műszakban több mint 500 jármű - 200 személykocsi, 80 teherautó vagy autóbusz és 240 motorkerékpár - műszaki vizsgálatára, évente tehát mintegy 150 000 vizsgálatra van lehetőség. az állomás - amelynek kapacitása a műszakszám növelésével bővíthető - egyelőre a budapesti és a pest megyei kocsik vizsgálatát végzi, szükség esetén azonban a környező megyék, komárom és nógrád megye gépjárműveinek műszaki vizsgálatát is vállalni tudja. hasonlóan korszerű, de kisebb teljesítményű vizsgálóállomás épül miskolcon is.

az állomás gazdája a kpm autófelügyelate, - amely, mint ismeretes, a gépjárműveknek a forgalombahelyezés előtti hatósági, műszaki vizsgálatát és a járművek időszakos, három évenkénti kötelező műszaki vizsgálatát végzi - eddig igen nehéz körülmények között a fővárosban több helyen dolgozott s a járművek számának növekedésével, a rendelkezésre álló elmaradott technikai eszközökkel feladatát már alig tudta ellátni, az új létesítmény hosszú időre megfelel a növekvő követelményeknek. ezenkívül - mert egy helyen intézik a közúti forgalomban részt vevő gépjárművek biztonsági berendezéseinek /kormány,

fék, világítás, tüdőmű/ és menettulajdonságainak ellenőrzését, valamint a vizsgára való jelentkezést, a programozást s a rendszámok kiadását - mind az adminisztratív, mind a gyakorlati munka egyszerűsödik, meggyorsul, kevesebbet kell várakozniuk a műszaki vizsgára kerülő gépjármű tulajdonosának. /mti/

--

14.45 bh

- 31 -

14.45 bh

bb 49. mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi ujitók kitüntetése

t jf gg sb bh -cz

1973 május 4.

pénteken a medosz jókai utcai székházában mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi ujitókat tüntettek ki. az ünnepséget micsuch lászló, a medosz titkára nyitotta meg, majd váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes méltatta az ujitók munkásságát. elmondotta: az elmúlt évben a benyújtott 4000 javaslatból 2200-at megvalósítottak az üzemekben, 20 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. a bevezetett ujitások és találmányok 106 millió forintos megtakarítást hoztak. további előny, hogy az ésszerűsítések nagyobbik része legalább 3-4 évig, „él,,. az ujitók és feltalálók részére 5,7 millió forint díjat fizettek ki.

az ujitó mozgalom a medosz-hoz tartozó üzemekben fejlődőben van, évről-évre nő az ujitások gazdasági haszna, de még jobbakk lennének az eredmények, ha - s erre a miniszterhelyettes külön is rámutatott - a gazdasági vezetők jobban támogatnák az ésszerűsítőket. ez annál is inkább kötelességük lenne, mert a maximális segítségadást rendelet írja elő. az ujit-mozgalomban gondot okoz, hogy az ujitások díjazásának forrása a részesedési alap, ami esetenként vélt érdekelletét idéz elő az ujitó és a nem ujitó dolgozók között. nincs igazuk azoknak, akik a részesedési alapot féltik az ujitóktól, ugyanis példák sokasága igazolja, hogy az ujitások haszna jobban növelte a dolgozók részesedését, mint amennyivel az ujitásért kifizetett díj terhelte ezt az alapot. a kellő felvilágosítás hiányában azonban több üzemből a rendelkezés miatt fordult a közhangulat az ujitók ellen, s ezért a szakszervezet feladata, hogy mindenhol tájékoztassák a kollektívát a rendeletről és - egyáltalán - az ujitók lehetőségeiről./mti/

--

bb 52. finn vendégeink ilku pálnál és vályi péternél

i nn tm zs bh -cz

1973. május 4.

pénteken hivatalában fogadta ilku pál művelődésügyi miniszter a finn kulturális hét alkalmából budapestben tartózkodó marjatta va: a: na: nen oktatásügyi minisztert és kíséretét. a finn delegáció - ilku pál társaságában - látogatást tett vályi péter miniszterelnökhelyettesnél is./mti/

--

- 32 -

14.50 bh

NA 1502

bb 51. tizenkét olvasó-tábor műveltségi hátránnyal induló gyerekeknek - tanácskozás a népfrontnál

t ro/tr szb zs -cz

1973. május 4.

az „olvasó népért,, mozgalom megindulása óta eltelt négy év alatt országsszerte számos kezdeményezés született az általános és középiskolás-korú fiatalok olvasási-művelődési szokásainak felmérésére, kulturális - irodalmi, képző- és zeneművészeti igényeinek felkeltesére, elmélyítésére. az összegyűlt tapasztalatok felvetették olyan, úgynevezett olvasótáborok létrehozásának szükségességét, ahol - fiatal írók érte kalauzolásával - különböző adottságú és műveltségű gyerekek kis csoportjai ismerkednek az irodalommal és a művészetekkel.

pénteken a népfront belgrád rakparti székházában fábián zoltán, az írószövetség titkárságának tagja ismertette írókkal, pedagógusokkal, közművelődési szakemberekkel az olvasótáborok működési elvét, alapvető céljait. az idén 12 ilyen tábor működik majd: hét pest megyében, kettő szabolcs-szatmár megyében, egy-egy miskolcon, balmazújvároson, illetve a heves megyei felsőtárkányban.

a hazafias népfront és az írószövetség kiszervezte által indított akció elsősorban a műveltségi hátránnyal induló gyerekek számára kíván lehetőségeket nyújtani a kultúra értékeinek megismerésére.

az elmúlt évben felsőtárkányban vii. általános iskolások részére indult első ízben ilyen tábor. az első tapasztalatok is bizonyítják: a néhány napos elemző-együttlét után megsokszorozódott az olvasási vágy, más szemmel nézik a tanulók a kötelező irodalmat, s ugrásszerűen nőtt az iskolai, illetve községi könyvtárak látogatottsága. mint a tanácskozáson hangsúlyozták, az üzemek, a termelőszövetkezetek, a tanácsok részéről eddig is megnyilvánult segítőkészség reményt ad arra, hogy országsszerte mind több olvasótábor alakul./mti/

--

bb 53. budapestre érkezett marijan matkovic

tm szb zs -cz

1973. május 4.

herder-díjas horvát drámaíró, a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia osztályelnöke, a horvát pen klub elnöke. /mti/

--

14.57/szb

-33-

NA 1500

bb 54. elítélték a taxifőrt támadót

t bc/fk-ju zs -cz

1973. április 4.

Farkas István 19 éves szobafestő, nézelő és barátja, a 17 éves h. Károly segédmunkás egy átulatott éjszaka után elhatározták, hogy pénzt „szereznek”, a fiatalok ötletére úgy döntöttek, hogy kirabálnak egy taxifőrt. Ki is szemeltek egy aprótermel vezetőt. Újpostán beszálltak kocsiába, a ujjalotá irányába vitették magukat. Utközben egy kiserdőhöz értek, s arra utasították a vezetőt, hogy hajtson be oda. Ezt a főfőrt gyarmasnak találta, s felszólította utasait, hogy fizessék ki az eddigi vífeldíjat. A két fiatal rövidebb tétovázás után rátámadt a sofőrre. Védekezés közben a vezetőnek sikerült az ajtót kinyitnia, s azon keresztül kiesett az uttestre. Egy arra haladó tehertaxi vezetője a történetekre felfigyelve megállt, mire a támadók igyekeztek keréket oldalni. A tehertaxi vezetője és utasa üldözőbe vette a menekülőket. Farkas befutott a lakótelep első épületébe, s ott a felső emeleten sikerült elrejtőznie, társát azonban elfogták. Még aznap este, amikor lakására hazament, rendőrkézre került Farkas is.

A fővárosi bíróság Farkas Istvánt négyévi, h. Károlyt háromévi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 55. 4500 ebéd - hat szakáccsal - két óra alatt - mirelit ételbemutató

t jf/gk-ju -cz

1973. április 4.

A gyermekélelmezési vállalat Lázár utcai Üzemében pénteken a magyar hűtőipar szakemberei és a vállalat szakácsai azt bizonyították, hogy nemcsak a háztartásokban van jövője a gyorsfagyasztott készítményeknek, hanem az üzemi konyhákban is. A bemutatón rekordot értek el: 4500 adag háromfogásos ebédet készítettek el két óra alatt úgy, hogy mindössze hat szakács dolgozott a konyhában. A bemutatón részt vett Vencz József, a magyar szakács és cukrász szövetség elnöke, dr. Irányi József, a magyar hűtőipar kereskedelmi igazgatója és Bajza Sándor, a gyermekélelmezési vállalat igazgatója, akiknek egybenhangzó véleménye az volt: a mirelit egyre inkább figyelembe veszi az üzemi nagykonyhák és a vendéglátóipar igényét, s olyan termékeket szállít, amelyeket a konyhákban speciálisan lehet izeztetni és házias készítményt lehet belőlük készíteni.

/ folyt. köv. /

15.15/ju

-34-

NA 150

bb 55. / 4500 ebéd - hat ... 1. folyt./-ju

Idén az első negyedévben a csepeli mirelitgyár például 12 vagonnyi sertés naturazeletet, pörköltet, marhatokányt, rakottkaposztát és sertés ragut készített a gyermekélelmezési vállalat megrendelésére; a második negyedévben ennél is nagyobb szállításokra kaptak megrendelést. A gyorsfagyasztott ételeket megkedvezték a gyermekek. A szakorvosok előnyben tartják, hogy a zöldség- és gyümölcsfélék a gyorsfagyasztásnál megőrzik eredeti biológiai értéküket.

A bemutatón dolgozó hat szakács - a gyorsfagyasztott ételek „jövőléből” - 14 szakács munkáját végezte el. Hasonló munkaerőmegtakarítást terveznek a gyorsfagyasztott alapanyagokkal a nagy konyhával, de kevés konyhai dolgozóval rendelkező vállalatok is. /mti/

--

bb 56. kollégiumavatás győrről

vid/gné-ju fa -cz

1973. április 4.

Pénteken adták át rendeltetésének a győr peremvárosában, Győrszabadhagyán működő mezőgazdasági szakmunkásképző intézet 126 személyes kollégiumát, amely Veres Péter nevét viseli.

Az új létesítményre 8 millió 300 ezer forintot költöttek. A diákokat 21 hálóteremben szállásolják el, ezen kívül négy tanulószoba, ebédlő, könyvtár és olvasóterem áll rendelkezésükre. Három televíziót, továbbá magnetofont és lemezjátszót is vásároltak a fiatalok szórakoztatására.

A kollégium és az iskola közötti park építéséből diákok és tanárok egyaránt kivették részüket. 300.000 forint értékű társadalmi munkával rendezték, csinosították a területet. Az ehhez szükséges gépeket az iskola tanüzemei - a győri városgazdálkodási és utkarbantartó vállalat, a győri buzakalász, valamint új élet termelőszövetkezet kölcsönözték. A diákok két sportpályát is építettek, amelyek értéke százezer forint. /mti/

--

15.25/ju

-35-

NA 150

bb 57. megfelelő útemben haladnak a nehézipar beruházásai -
nehézipari miniszteri értekezletet tartottak

t bőggy-ju -cz

1973. április 4.

pénteken dr. szekér gyula elnökletével nehézipari miniszteri értekezletet tartottak. részletesen elemezték a tárcához tartozó beruházások helyzetét, különbs tekintettel a negyedik öt éves terv első két évének eredményeire. megállapították, hogy az eddigi beruházások kapacitásbővítése következtében a széntermelés, a lignittermelés, a kőolaj- és földgáz-termelés megfelel az előirányzott termelési célkitűzéseknek. a földgáz-termelés 5 százalékkal, a kőolajtermelés 4 százalékkal magasabb volt, mint a negyedik öt éves tervet megelőző időszakban. megfelelően halad a földgázfelhasználási központi fejlesztési program is, u a tervek időarányos részét teljesítették.

a tervidőszak első két évének eredményei lehetővé tették hogy tovább korszerűsödjön energiagazdálkodásunk: a szénhidrogének részaránya az energiahordozók között 43 százalékról 49 százalékra növekedett. a tervtörvény szerint 1970-ig a lakások 65 százalékát kell vezetékkel, vagy palackos gázzal ellátni. ezek a célkitűzések a jelenlegi ellátási helyzet szerint megvalósíthatók, hiszen a gázfogyasztók részaránya már elérte a 60 százalékot.

a nehézipari miniszteri értekezlet külön értékelte az egyes nagyberuházások helyzetét. egyik legnagyobb közöttük a szegedi kőolaj és földgázipari létesítmények, melynek valósítása tervszerűen halad, az épületek és berendezéseknek fele a helyén van, s már folyamatosan évi egymillió tonna olaj kitermelésre képesek. 1972-ben befejeződött az évi egymillió köbméteres kapacitású földgáz-előkészítő üzem építése is.

a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény értelmében egyre gyorsabban fejlődik ez az iparágunk, amelyben jelenleg négy egyedi nagyberuházás megvalósítása van napirenden. ezekkel hosszútávon biztosítani tudjuk a bauxit-igények kielégítését és fontos szerepet játszanak az alumíniumipai központi fejlesztési program végrehajtásában.

villamosenergia iparunk az elmúlt két év alatt négy egyedi nagyberuházással gazdagodott. így átadták rendeltetésének a kispesti fűtőerőművet, a kelenföldi hőerőművet, a gödi állomást, és a ferencvárosi távhő szolgáltatási központot. további két új létesítmény alapozó munkálatait megkezdtek, megfelelő útemben épül az inotai gázturbinás csucs-erőmű és a tiszai hőerőmű. a villamosenergiaipar beruházásai általában a terveknek megfelelően haladnak, csupán a hálózat fejlesztésében észlelhető némi lemaradás.

/ folyt. köv./

15.35/ju

-36 -

NA 152

bb 57. / megfelelő útemben ... 1. folyt./-ju

a nehézipar legdinamikusabban fejlődő ága a vegyipar, amelyben egymás után lépnek územbe a korszerű új létesítmények, gyárak, üzemek 1970-72-ben több mint nyolcmilliárd forint értékben. egy egyedi nagyberuházás fejeződött be, és megkezdődött a péti nitrogénművek új műtrágya gyárának építése is.

vegyiparunk legfiatalabb ága a petrokémia, amely kőolaj- és gáz-alapokon állítja elő a korszerű műanyagokat, és a műkaucsukot. ezen iparág fejlesztése a magyar-szovjet olefin egyezmény alapján indult, s a miniszteri értekezlet értékelése szerint megfelelően halad. megkezdtek a nagykapacitású benzínpirolízis üzem, valamint az olefinmű építését, és hozzáfogtak a tiszai földolajfinomító előkészítéséhez is.

a miniszteri értekezlet felhívta a figyelmet arra, hogy egyes beruházások üzembehelyezésének elhúzódása miatt néhány termékben hiányos az ellátás, így például nitrogén-műtrágyából, vagy pan-vegyiszálból is.

a nehézipari minisztérium vezetői az értekezleten meghatározták az 1973-75-re vonatkozó fejlesztési célkitűzéseket. is, hangsúlyozták, hogy az erőforrásokat elsősorban a nagyberuházásokra kell koncentrálni, hiszen azok időbeni üzembe helyezése jelentős népgazdasági haszonnal jár. /mti/

bb 58. budapestre érkezett a finn mezőgazdasági és erdőszeti miniszter

pá-ju -cz

1973. április 4.

dr. dimény imre mezőgazdasági- és ételmezőügyi miniszter meghívására pénteken erkki antero haukipuro finn mezőgazdasági és erdőszeti miniszter vezetésével küldöttség érkezett hazánkba. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. dimény imre miniszter, jelen volt paul jyrka:nkallio finnország budapesti nagykövete. a két miniszter pénteken délután megkezdte tanácskozását a mém-be. /mti/

15.45/ju

-37 -

NA 1600

bb 59. Kisz év alatt 50 ezer hektár erdőt telepítettek a falusi
kisz szervezetek

vid/um ka cz

1973. május 4.

a kisz központi bizottsága, valamint a mezőgazdasági és élel-
mezésügyi minisztérium pénteken országos ifjúsági környezetvédelmi
és fásítási ankétot rendezett a bakonyozslop melletti sűvénykúton,
a kisz veszprém megyei vezetőképze táborában.

az ankéton illisz lászló, a kisz központi bizottságának tit-
kára értékelte az ifjúsági szövetség fásítási, környezetvédelmi mun-
káját és szökött az 1973. évi feladatokról, a munkát összegezve el-
mondotta, hogy a falusi kisz szervezetek tíz év alatt mintegy 50
ezer hektárnyi területet telepítettek be fákkal. a fásítási akció-
ban évente 3000 kisz alapszervezet és öttörőcsapat vesz részt.

az ankéton az előadó és a felzólaló fiatalok elmondották,
hogy a kisz országos fásítási akciója szervez része az ifjúsági
szervezet környezetvédelmi programjának. számos középiskolában új-
szerű kezdeményezések születtek, megalakították az első vízvédel-
mi szakköröket, az ötvös lóránd tudományegyetemen megalakult az el-
ső környezetvédelmi ifjúsági klub. kezdeményezések születtek a
tízta ii. víztápcsa mesterséges tavának védelmére. javasolták az an-
kétot, hogy a kisz tegyen kezdeményezést az ifju horgászok és vadá-
szok számának növelésére.

az ankéton, a kisz központi bizottság valamint a mezőgazdasá-
gi és élelmezésügyi minisztérium képviselői átadták a díjakat az el-
mult évi fásítási akciók legjobbjainak. a kisz központi bizottság
20.000 forintos díját, vándorzászlaját, valamint a mem oklevelét és
emlékplakettjét a veszprém megyei kisz bizottság nyerte. a második
helyezettek a pest, a harmadikak a zala megyei fiatalok./mti/

bb 60. ifjúsági vezetők tanácskozása

fk um zs cz

1973. május 4.

agitációs és propaganda tanácskozást rendezett a kisz közpon-
ti bizottsága pénteken, a budapesti pártbizottság oktatási igazgató-
ságán. a tanácskozáson az ifjúsági szövetség megyei, járási és
városi bizottságainak illetékes titkárai, valamint vezető propagan-
distái vettek részt, mintegy 60-an. meghallgatták dr. berecz
jánosnak, az ország központi bizottsága osztályvezető-helyettesének
előadását az európai biztonságért folytatott harc időszerű kérdéseiről,
majd dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára
adott részletes tájékoztatást a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom
helyzetéről, a mozgalomban tapasztalható főbb ideológiai-politikai
irányzatokról, a fejlődési tendenciákról. kovács lászló, a kisz kb
osztályvezetője a x. világifjúsági és diáktalálkozó hazai és nem-
zetközi előkészületeiről szökött. /mti/

15.40/um

- 38 -

NA 1600

bb 61. két esztendő munkájának mérlege - az ipari szervezetek
országos tanácsának ülése

k ot/pa um cz

1973. május 4.

az ipari szervezetek országos tanácsa pénteken az okisz
székházában tartotta az évi első ülését. az országos tanács meg-
tárgyalta az ipari szervezeteknek az iv. ötéves terv első két évé-
ben megtett mozgalmi és gazdasági fejlődését, megvitatta az ipari
szervezeteknél és szövetségeknél folyó személyzeti és oktatási
munkáról szökö előterjesztést, meghallgatta az országos tanács
állandó bizottságainak mult évi tevékenységükről szökö jelentését
és jóváhagyta az országos tanács és intézményeinek 1972. évi költ-
ségvetési gazdálkodását.

az országos tanács megállapította, hogy a iv. ötéves terv-
időszak első két évében az iparba sorolt szervezetek termelése
16 százalékkal emelkedett; valamelyest gyorsabb ütemben a socialis-
ta ipar átlagánál, amely 13 százalékos volt. a növekedés évenkénti
átlagos üteme /7,7 százalék/ azonban elmaradt az okisz áttal elő-
írányzott 12 százalékos ütemtől. az ipari szervezetek 1972-ben
közel 2 milliárd forint értékű javítás-szolgáltatást végeztek a
lakosság részére. a lakossági szolgáltató tevékenységnek 29,2 szá-
zaléka kormányhatározatban kiemelt tevékenység, s ennek közel a fe-
le lakásakarbantartás. valamennyi lakossági szolgáltató tevékenység
közül legnagyobb mértékben - az elmult két évben 74 százalékkal - az
igények szempontjából is elődlegesen érintett gépjárműjavítás tel-
jesítmény értéke fejlődött. /mti/

bb 62. emlékülés szekszárdon marx születésének 155. évfordulója
alkalmából

vid/um fa cz

1973. május 4.

marx károly születésének 155. évfordulója alkalmából pénte-
ken szekszárdon emlékülést tartott a tit tolna megyei szervezete.
dr. kovács jend, a tit megyei szervezetének elnöke nyitotta meg
az ülést, amelyen dr. kalicza rezső, az ország tolna megyei oktatá-
si igazgatóságának igazgatója mondott ünnepi beszédet. /mti/

--

- 39 -

15.55/um

NA 1600

bb 59. Kisz év alatt 50 ezer hektár erdőt telepítettek a falusi
kisz szervezetek

vid/um ka cz

1973. május 4.

a kisz központi bizottsága, valamint a mezőgazdasági és élel-
mezésügyi minisztérium pénteken országos ifjúsági környezetvédelmi
és fásítási ankétot rendezett a bakonyoszló melletti sűvénykúton,
a kisz vezetés megyei vezetőképző tábójában.

az ankétot Illisz László, a kisz központi bizottságának tit-
kára értékelte az ifjúsági szövetség fásítási, környezetvédelmi mun-
káját és szólott az 1973. évi feladatokról, a munkát összegezve el-
mondotta, hogy a falusi kisz szervezetek tíz év alatt mintegy 50
ezer hektárnyi területet telepítettek be fákkal, a fásítási akció-
ban évente 3000 kisz alapszervezet és vitörőcsapat vesz részt.

az ankétot az előadó és a felazólató fiatalok elmondották,
hogy a kisz országos fásítási akciója szervező része az ifjúsági
szervezet környezetvédelmi programjának. számos középiskolában új-
szzerű kezdeményezések születtek, megalakították az első vízvédel-
mi szakköröket, az ötyös Lőránd tudományegyetemen megalakult az el-
ső környezetvédelmi ifjúsági klub. kezdeményezések születtek a
tízosa II. vízlepcső mesterséges tavának védelmére. javasolták az an-
kétot, hogy a kisz tegyen kezdeményezést az ifjú horgászok és vadá-
szok számára növelésére.

az ankétot, a kisz központi bizottság valamint a mezőgazdasá-
gi és élelmezésügyi minisztérium képviselői átadták a díjakat az el-
mult évi fásítási akciók legjobbjaiknak. a kisz központi bizottság
20.000 forintos díját, vándorzászlaját, valamint a nem oklevelét és
emlékplakettjét a veszprém megyei kisz bizottság nyerte. a második
helyezettek a pest, a harmadikak a zala megyei fiatalok. /mti/

bb 60. ifjúsági vezetők tanácskozása

fk um zs cz

1973. május 4.

agitációs és propaganda tanácskozást rendezett a kisz közpon-
ti bizottsága pénteken, a budapesti pártbizottság oktatási igazgató-
ságán. a tanácskozáson az ifjúsági szövetség megyei, járási és
városi bizottságainak illetékes titkárai, valamint vezető propagan-
distái vettek részt, mintegy 600-an. meghallgatták dr. berecz
jánosnak, az mszp központi bizottsága osztályvezető-helyettesének
előadását az európai biztonságért folytatott harc időszzerű kérdéseiről,
majd dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára
adott részletes tájékoztatást a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom
helyzetéről, a mozgalomban tapasztalható főbb ideológiai-politikai
irányzatokról, a fejlődési tendenciákról. kovács lászló, a kisz kb
osztályvezetője a x. világifjúsági és diáktalálkozó hazai és nem-
zetközi előkészületeiről szolt. /mti/

15.40/um

- 38 -

NA 1600

bb 61. két esztendő munkájának mérlege - az ipari szervezetek
országos tanácsának ülése

k ot/pá um cz

1973. május 4.

az ipari szervezetek országos tanácsa pénteken az okisz
szókházában tartotta az évi első ülését. az országos tanács meg-
tárgyalta az ipari szervezeteknek az iv. ötéves terv első két évé-
ben megtett mozgalmi és gazdasági fejlődését, megvitatta az ipari
szervezeteknél és szövetségeknél folyó személyzeti és oktatási
munkáról szóló előterjesztést, meghallgatta az országos tanács
állandó bizottságainak múlt évi tevékenységükről szóló jelentését
és jóváhagyta az országos tanács és intézményeinek 1972. évi költ-
ségvetési gazdálkodását.

az országos tanács megállapította, hogy a iv. ötéves terv-
időszak első két évében az iparba sorolt szervezetek termelése
16 százalékkal emelkedett; valamelyest gyorsabb ütemben a szocialis-
ta ipar átlagánál, amely 13 százalékos volt. a növekedés évenkénti
átlagos üteme /7,7 százalék/ azonban elmaradt az okisz által elő-
írányzott 12 százalékos ütemtől. az ipari szervezetek 1972-ben
közel 2 milliárd forint értékű javítás-szolgáltatást végeztek a
lakosság részére. a lakossági szolgáltató tevékenységnek 29,2 szá-
zaléka kormányhatározatban kiemelt tevékenység, s ennek közel a fe-
le lakáskarbantartás. valamennyi lakossági szolgáltató tevékenység
közül legnagyobb mértékben - az elmúlt két évben 74 százalékkal - az
igények szempontjából is elsődlegesen érintett gépjárműjavítás tel-
jesítmény értéke fejlődött. /mti/

bb 62. emlékülés szekszárdon marx születésének 155. évfordulója
alkalmából

vid/um fa cz

1973. május 4.

marx károly születésének 155. évfordulója alkalmából péntek-
ken szekszárdon emlékülést tartott a tit tolna megyei szervezete.
dr. kovács jános, a tit megyei szervezetének elnöke nyitotta meg
az ülést, amelyen dr. kalicza rezső, az mszp tolna megyei oktatá-
si igazgatóságának igazgatója mondott ünnepi beszédet. /mti/

- 39 -

15.55/um

NA 1600

bb 63. természet- és környezetvédelmi napok veszprémben

vid/um fm cz

1973. május 4.

veszprémben pénteken megyei természet- és környezetvédelmi napok kezdődtek. a csaknem egy hónapig tartó rendezvénysorozat célja, - amint azt tóth istván, az mszmp veszprém megyei bizottságának titkára megnyitójában elmondotta -, hogy minél szélesebb körben tudatosítsák környezetünk védelmének fontosságát. a mozgalom feladata, hogy rámutasson az ember és környezete viszonyára, a levegőszennyezéssel járó veszélyekre és a megelőző intézkedések szükségességére.

a bevezető előadást „az ember és a levegő”, címmel dr. árva józsef, az évm főosztályvezetője, az országos levegőtisztaságvédelmi bizottság titkára tartotta. elmondotta, hogy az ipar fejlődése, a termelés növekedése eredményeként olyan nagymennyiségű szennyező anyag is termelődik, amelynek biológiai lebontásához a természetes körforgás már nem elegendő, s felhalmozódásuk káros hatással van az emberi szervezetre. az előző beszélt azokról az intézkedésekről, rendeletekről, amelyek a levegő további romlásának megakadályozására irányulnak, továbbá azokról a biztató jelenségekről is, amelyek azt tükrözik, hogy a vállalatok vezetői valóban tudatosan törekednek az üzemek működéséből eredő különféle levegőszennyeződések minimumra való csökkentésére.

az előadást követően veszprém megye levegőszennyezési helyzetéről tájékoztatták a mintegy száz fős hallgatóságot.

a továbbiakban keszthelyen, tihanyban, és zircen tartanak majd tudományos előadásokat./mt1/

felhasználható 18.30 óra után !!

bb 64. tavaszi zenei napok kiskunhalason

vid/um fm

1973. május 4.

május 20-ig tartó programmal tavaszi zenei napok kezdődtek kiskunhalason. az első koncertet pénteken a kiskunhalasi állami zeneiskola kis muzsikusi adták. a továbbiakban megrendezik az uttörő-zenekarok bács-kiskun megyei találkozóját, sor kerül majd üzemi ajándékhangversenyekre, és bemutatnak egy gyermekoperát is a kiskunhalasi zeneiskola és a szűts józsef általános iskola tanulói.
/mt1/

-.-
- 40 -

16.05/um

NA 16²⁰

bb 65. komárom megye ipari és mezőgazdasági termelésének értéke már megközelíti az évi huszonhétmilliárd forintot

vid/um fm cz

1973. május 4.

az mszmp komárom megyei bizottsága pénteken tatabányán megtartott ülésén többek között a megye gazdasági munkájával foglalkozott. pulay zoltán pártbizottsági titkár vitaindítójából kitünt, a megye termelő ágazatainak múlt évi nettó árbevétele megközelítette a 27 milliárd forintot. az eredményes munkát jól szemlélteti az is, hogy - az országos átlagot meghaladva - tíz vállalat, tizenegy szövetkezet és egy áruház nyerte el a kiváló címet. emellett számos miniszteri dicséret oklevél, a szocialista munka gyára cím és élizem kitüntetés jutott a legjobbaknak.

figyelemre méltó, hogy a bevételeknek több mint egynegyedét az agrárgazdaság adta. gondot okoz, hogy több iparág jövedelmezősége csökkent. a megyében ugyanis az alapanyagtermelő ipar dominál; ezek termékei kötött áron kerülnek forgalomba, ugyanakkor termelésüket számos áremelkedés befolyásolja. emellett a szénbányáknál az ismert piaci és fejlesztési problémák is hátrányosan hatottak az eredményekre.

ezért a pártbizottsági ülésen az az álláspont alakult ki, hogy emellett, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a vállalatok, szövetkezetek belső lehetőségeinek optimális, tervszerűbb kihasználására, határozottabban folytatni kell a korszerűbb és arányosabb megyei gazdálkodási struktúra kialakítását. az ötödik ötéves terv előkészítése során körültekintően számba veszik, milyen új ipar-telepítésekre lesz lehetőség, és hogyan lehet a mezőgazdaság további iparszerű fejlődését elősegíteni. emellett tovább kutatják a szénbányászat fejlesztésének lehetőségét is, hiszen a megye három vállalata tavaly is nagy szerepet játszott az országos széntermelésben./mt1/

-.-

bb 66. elhunyt papp antal újságíró

gg um zs la

1973. május 4.

papp antal, a magyar hirlap kulturális rovatának vezetője életének 53. évében rövid szenvedés után elhunyt. temetéséről később történik intézkedés.

magyar hirlap szerkesztősége,
magyar újságírók országos szövetsége,
Lapkiadó vállalat

/mt1/

-.-
- 41 -

16.30/um

NA 16³⁰

bb 67. Ünnepség a sokgyermekes édesanyák tiszteletére fejér megyében

vid/um fm la

1973. május 4.

sokgyermekes édesanyákat látott vendégül pénteken az agárdi állami gazdaság felsőcikolai kerületében a medosz fejér megyei bizottsága, az állami gazdaságok országos központja és fejér megyei főosztálya. az ünnepség résztvevőit - a tizenegy fejér megyei állami gazdaságból meghívott 115 sokgyermekes édesanyát nász istván, a medosz fejér megyei bizottságának titkára, majd herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára köszöntötte. ezt követően 21 édesanyának miniszteri illetve vállalati kitüntetőket nyújtottak át, valamint minden nagycsaládosnak ezer forintos ocásárlási utalványt ajándékoztak. /mtl/

--

bb 68. kitüntetés

pá-ju zs la

1973. április 4.

kaszás ferenc vezérőrnagyot, - aki hosszú időn át honvédelmi miniszterhelyettesként a magyar néphadsereg személyügyi főcsoportfőnöke volt - munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a népköztársaság elnöki tanácsa vörös csillag érdemrenddel tüntette ki. /mtl/

--

bb 69. szakszervezeti sajtótájékoztató a vásárlók jobb kiszolgálásának feltételeiről

t kf!tr-ju sb la

1973. április 4.

a szot titkárságának rendezésében Ligeti lászló, a szot elnökségének tagja, a kpvdz főtitkára pénteken a muosz-ban sajtótájékoztatót ismertette a vásárlók jobb ellátásának személyi és tárgyi feltételeit, a kereskedelmi és a vendéglátóipari dolgozók élet- és munkakörülményeit, a kereskedelem kulturáltságának növeléséhez szükséges tannivalókat. a főtitkár ezáltal a pulé belső oldalán állók helyzetét, problémáit mutatta be.

/ folyt. köv./

17.00/ju

-42 -

NA 17²⁰

bb 69. / szakszervezeti ... 1. folyt./-ju

elmondotta egyebek között, hogy a közhiedelem mel ellentétben nem a könnyűipar, vagy a textilipar, hanem a kereskedelem a „legműködőbb”, ágazat, több mint 400.000 dolgozója közül 300.000 a nő. a kereskedelemben a legnagyobb a fluktuáció, amely elsősorban az élet- és munkakörülményekre, az alacsony keresetekre, a kedvezőtlen munkabeosztásra vezethető vissza. nem egy szakképzett dolgozó is csak átmenetileg munkahelynek tekinti a kereskedelmet, ha jobb körülményeket talál, otthagyja a szakmát. a hivatalos adatok szerint csak budapesten ötezer dolgozó hiányzik az élelmiszerkereskedelemből. az élelmiszerkereskedelmi tanulóiskolába a tervezett ezer tanuló helyett például mindössze 200-at tudtak „toborozni”, a mostani tanévre, őket is a főváros környékéről. a nagy fluktuáció miatt hiába van határozat arra, hogy az előírt ágazatokban csak szakképzett eladókat foglalkoztathatnak, ezt nem tudják érvényesíteni, kénytelenek minden jelentkezőt felvenni.

az utóbbi esztendőkből szemre tapasztalható alakult a kereskedelmi üzlethálózat, amely azonban változatlanul manufaktúrális jellegű. a boltok 70 százaléka ugyanis 1-3 eladóval dolgozó olyan kis alapterületű egység, ahol szinte lehetetlen a technikai fejlesztés. a népszerű abc áruházak, az önkiszolgáló üzletek szépnek ugyan, de nem felelnek meg a korszerű követelményeknek, hiszen a vásárlóknak végig kell cipelniük az üzletekben a nehéz kosarakat, vásárlókocsi beállítása azük terület miatt nem lehetséges, s a pénztáraknál is rendszeres a sorbanállás. a hálózatfejlesztés sem a követelményekkel, sem a megnövekedett forgalommal nem tart lépést. a negyedik öt éves tervben előírt 40 százalékos forgalomnövekedéssel szemben például mindössze 17 százalékkal bővült az eladó-tér.

a főtitkár többek között elmondotta azt is, hogy a korszerű kereskedelem kifejlesztését nehezíti a bolti dolgozók anyagi felelősségének jelenlegi rendszeres is, amellyel egyébként a szakszervezet nem ért egyet. hangsúlyozta a főtitkár, hogy a mostani tárgyi és személyi feltételekben döntő változásnak kell bekövetkeznie ahhoz, hogy kulturált szocialista kereskedelem alakulhasson ki. végül beszámolt a szakszervezet sajtóintézkedéseiről, erőfeszítéseiről, s azon javaslatairól, amelyek a mostani nehéz helyzetben is segíthetik a lakosság jobb áruezellátását. /mtl/

--

17.25/ju

-43 -

NA 18¹⁵

bb 70. hatékonyabbá váltak az árellenőrzések, javuló tendencia a szolgáltatásokban - az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ülése

t pr/gk-ju zs la

1973. május 4.

fehér péter, az ^{Parlament} ~~MTI~~ tudósítója jelenti:

dr. bogнар józsef elnökletével pénteken a parlament gobelin-termében ülést tartott az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága. a tanácskzason - amelyen részt vett verga gáborné, az országgyűlés alelnöke, dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke és vallus pál, az országos anyag- és árhivatal elnökhelyettese - a képviselők tájékoztak időszerű árpolitikai kérdésekről, majd megbeszéltek a lakossági szolgáltatások helyzetét.

az árpolitikáról dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke tartott vitaindító előadást. elmondotta, hogy az árrendszer fontos szabályozó szerepet tölt be a népgazdasági tervek megvalósításában, a gazdasági munka hatékonyságában, a termelés és a fogyasztás alakulásában. az mszmp központi bizottságának állásfoglalása értelmében folytatni kell jelenlegi árpolitikánkat. a fix, a limitált és a szabad árak rendszere alapvetően betölti rendeltetését - a még megoldatlan, a gazdasági fejlődést is zavaró kérdések elintézése programszerűen folyik.

az idei népgazdasági terv a fogyasztói árszínvonal 3.6 százalékos emelkedésével számol. a fogyasztói árterv készítésénél abból indultak ki, hogy a piaci tényezők (az importtermékek drágulása, a választékösszetétel változása, a termelési költségek emelkedése/ nyomán a fogyasztói árszínvonal 1973-ban 1.7 százalékkal emelkedik. annak érdekében, hogy a központi árintézkedések árszintemelő hatása 1.9 százalékon belül maradjon, a kormány a tej és tejtermék, a cigaretta és az égetett szeszes ital áremelésének némi ellensúlyozására 330 millió forint hatósági árleszállítást írt elő. ezzel összhangban lettek olcsóbbak a pamutszövetek és a függönyök, csökkent a különböző felnőtt és gyermekruházati cikkek ára. az 1968-70-es években a fogyasztói árszínvonal emelkedése a tervben engedélyezetten belül maradt, az 1970-71-es években pedig megfelelt a tervezettnek. az idei fogyasztói árterv teljesítése az eddiginél már nagyobb erőfeszítést igényel, hiszen a március 1-ével végrehajtott központi bér-emelés teljes egészében terheli a z önköltséget, s a tőkés világpiacon is fokozódott az áremelkedés üteme. az elemzésekkel azonban leszűrhető, hogy reális az egész évre számított 3.6 százalékos árszintemelkedés.

/ folyt. köv./

17.52/ju

-44 -

1
1A 185

bb 70. / hatékonyabbá váltak ... 1. folyt./-ju

dr. csikós nagy béla a továbbiakban részletesen taglalta azokat az intézkedéseket, amelyek az árstabilitás biztosítását vélozzák, majd az árellenőrzési tapasztalatokat ismertette. emlékeztetett az mszmp központi bizottságának határozatára, amely kimondta, hogy mind a termelői, mind a fogyasztói áraknál javítani, szélesíteni és szigorítani kell az árellenőrzést. elmondotta, hogy az árellenőrzések száma 1970-ben 41 137, 1971-ben 37 348, az elmúlt esztendőben pedig 42 939 volt. az ellenőrök az esetek mintegy 10 százalékában állapítottak meg valamilyen szabálytalanságot. a leggyakoribba az árak kötelező feltüntetésére, az árak nyilvántartására, az árkalkulációk vezetésére vonatkozó előírások megszegése, az árak indokolatlan emelése tulzott anyagköltségekre vagy egyéb, nem igazolható költségekre hivatkozással, a technikai feltételek javulásának figyelmen kívül hagyása az árak kiszámításánál, illetve az árcsökkenés elmulasztása minőségi hiba esetén. az árellenőrzéseket követően 1970-ben 8, 1971-ben 33, az elmúlt esztendőben pedig 90 esetben indult büntetőeljárás. 1972-ben 6 esetben róttak ki gazdasági bírságot, 1899 esetben indítottak szabálysértési eljárást, 623 feljelentést követett fegyelmi, 1349-et pedig figyelmeztetés. 1972 második felétől növekedett az árellenőrzések hatékonysága, ezt a lakosság igen kedvezően fogadta. az országos anyag- és árhivatal kritikusán elemozte az 1970-1972-es időszak árellenőrzési munkáját. megállapították, hogy a boltokban a kisiparosoknál és kiskereskedőknél tartott nagyszámu vizsgálat /az összesnek 89 százaléka/ azt mutatja, hogy az árellenőrzés döntően a fogyasztói árakra korlátozódik, jellehet a fogyasztói áremelkedést kiváltó okok főként a termelésnél jönnek létre. a büntető szankció sok esetben elmaradt vagy nem volt arányban az árdragítással okozott társadalmi kárral, s számos gazdálkodó egység ármunkját esztendőkn át nem ellenőrizték.

ezt követően karádi gyula, az országos tervhivatal első elnökhelyettese tájékoztatta a képviselőket a lakossági szolgáltatások helyzetéről. elmondotta, hogy a szolgáltatásokra vonatkozó kormányhatározatot követően az illetékes központi szervek - a területi tanácsok javaslatainak figyelembevételével - kidolgozták a dinamikusán fejlődő szolgáltatási ágak: a textiltisztítás, a lakáskarbantartás, a gépjárműjavítás, valamint az elektromos háztartási gépek, híradástechnikai cikkek javítása 1971-75. évi fejlesztésének koncepcióit. folyamatosan bevezették a szolgáltatási tevékenységeknek az általánostól eltérő kedvezményes szabályozási rendszerét. a negyedik ötéves terv 1.5 milliárd forint állam támogatást biztosított a lakossági szolgáltatások céljaira. a szolgáltatásokban az 1970. előtti stagnálás, illetve visszafejlődés megállt, s azóta általában előrelépés következett be.

/ folyt. köv./

16.05/ju

- 45 -

NA 16²⁰

bb 70. / hatékonyabbá váltak ... 2. folyt./-ju

az előterjesztéseket követő vitában a képviselők egyöntetűen rámutattak, hogy fokozni kell az árellenőrzésben résztvevők képzettségét, növelni kell számukat, hiszen ez is egyik alapfeltétele a hatékonyabb árellenőrzésnek. egyetértettek azzal, hogy határozottabban kell fellépni az ügyeskedőkkel szemben, s bátrabban kell élni a jogosulatlan haszon elvonásának lehetőségével. úgy vélték, hogy még kevés az elrettentő szankció, jobban kell építeni a nagyobb büntetések visszatartó hatására. többen felvetették, hogy olcsóbb termékekből nem mindenütt folyamatos az ellátás, s szűkül a mérsékeltébb áru cikkek választéka. gyakori, hogy különbözőtermékeknel, főként cipőnél, ruhánál már az is okot ad a termelőnek az áremelésre, ha változatlanul minőség mellett új formával, színnel vagy mintával jelentkezik.

a szolgáltatásokkal kapcsolatban arra hívták fel a figyelmet, hogy az állami támogatást sok esetben a vállalat vagy kisipari szövetkezet termelő, s nem szolgáltató részlegének bővítésére, fejlesztésére fordítják. ezt a kiskaput el kell zárni, ez főként a tanácsok feladata. gyakori, hogy lakossági szolgáltatási engedélyt kapott ktsz-ek, kisiparosok teljes kapacitásukat közületi megrendelések kielégítésére kötik le. nem találták megnyugtatónak a képviselők a lakáskarbantartás tevékenység fejlődésének ütemét. az okokat főként egyes kiegészítő hiányban, s munkaerőgondokban látták. a lakáskarbantartás jellegzetesen olyan tevékenység-mondották - amelyben kamatozhat a „csinált magad, mozgalom, ehhez azonban biztosítani kellene a folyamatos anyagellátást, csökkenteni a különböző szerszámok meglehetősen magas árát. sajnos a szolgáltatásoknak nincs országos gazdája, szükség lenne egy központi irányító koordináló szervre.

a két társas vitájában felszólalt técsi jános, dr. szabó kálmán, inokai jános, varga géborné, klagargaly lajos, varga istván, dr. varga pálné, nagy ilona, riss jános, nics jános és ollári istván országgyűlési képviselő. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe

a mai bb 57-es számú hír / nehézipari miniszteri értekezlet/ második bekezdésének negyedik sorában az évszám helyesen:

1975

/mti/

--

18.10./ju

-46 -

NA 16²⁵

bb 71. a televízió-, rádió- és magnógyártás helyzetéről tárgyalt a kgm miniszteri értekezlete

t sl/gg um sb la

1973. május 4.

a kgm miniszteri értekezlete dr. horgos gyula miniszter előnkéntével pénteken a híradástechnikai készülékségleti cikkek gyártásának helyzetéről, a lakosság igényeinek várható alakulásáról tárgyalt. megállapította, hogy a termékek hazai piaca az elmúlt években dinamikusan bővült. 1955-ben 189 millió, 1965-ben 1146 millió, tavaly pedig 2,174 millió forintért vásárolt a lakosság rádiót, televíziót, magnetofont és lemezjátszót. 1970-ben minden 100 háztartásban 120 rádió, 55 televízió, 7 magnó és 8 lemezjátszó volt, 1980-ra ugyancsak 100 családonként 165 rádió, 85 tv, 30 magnó és 15 lemezjátszó várható. e prognózis kidolgozásakor figyelembe vették a vásárlások bővülését, a készülékcseré gyorsulását, a háztartások számának növekedését, s nem utolsósorban a készülékek tartósságát is. a sokéves statisztika szerint az asztali rádiók általában 14-18 évig, a televíziók és lemezjátszók 10-12 évig, a táskarádiók és a magnók 8-10 évig, a zsebrádiók pedig 5-6 évig használhatók. a prognózisok szerint 1980-ban Magyarországon 5,8 millió rádiókészülék, 3 millió televízió, egymillió magnetofon, és 530.000 lemezjátszó lesz forgalomban, valamennyi termék erőteljesen tovább korszerűsödik. rádiót, televíziót és magnót - jórészt a korábbitól eltérő összetételben - továbbra is gyárt a magyar ipar, a lemezjátszót azonban külföldről szerezzük be, mivel azt itthon gazdaságosan nem lehet előállítani.

a nemzetközi tapasztalatok arra utalnak, hogy a televízió-vásárlás 70 százalékos ellátottság elérése után nagymértékben lelassul, így a videoton és az orion termelése a jövőben még inkább túlhaladja a hazai szükségletet, vagyis fokozni kell az exportot. tv-készülékeink műszaki színvonala, korszerűsége sokat fejlődött. a kermi a jelenleg forgalomban levő 28 tv-alaptípus minőségét megvizsgálta és a fogyasztók tájékoztatására ezekről minősítést készített. a vizsgált 28 készülékből 26-ot jó, kettőt pedig kiváló minősítéssel osztályoztak.

rádiókészülékekből évente körülbelül 500.000-et vásárol a lakosság, ennek azonban nagyrésze import, mivel a külföldi kiskategóriájú készülékek alacsony árával a hazai ipar nem tud versenyezni. célszerű tehát, ha e készülékeket továbbra is külföldről hozzuk be, itthon pedig az igényesebb rádiókat állítjuk elő, amelyeknek gyártása kisebb sorozat esetén is gazdaságos. hegyes tehát, ha iparunk az igényesebb táskarádiók, a sztereo-készülékek és az autórádiók gyártására koncentrálja erőit. a termelés gazdaságossága a rádió részegységek gyártásának nemzetközi kooperációjával tovább javítható. autórádióink a sirius típusú táskarádiók, továbbá asztali luxuskivitelű sztereo-készülékeink korszerűsége és minősége mind a szocialista táboron belül, mind a nyugat-európai híradástechnikai cégek hasonló termékeivel egyenértékű.

/folyt.köv./

- 47 -

18.20/um

NA 18³⁵

bb 71. / a televíziófolyt./um

akik magnetofont akarnak venni, azok a budapesti rádió-technikai gyár termékeit, illetve a csehszlovákiából és Lengyelországból importált készülékeket vásárolhatják, ezenkívül kisebb mennyiségben Philips magnókat is behozunk. Évekig alig kereste a közönség a magnetofont, a forgalom azóta lendült fel, amióta Grundig licenc alapján Lengyelországban gyártott és hazai brg kazettás magnók kerültek forgalomba. 1969-ben 29.000, 1971-ben pedig már 88.000 magnetofon kelt el, erősen megelőzve a lemezjátszók forgalmát, amely jelenleg is évi 30.000 körül stagnál. A kgst szakosítás alapján a brg fokozatosan megszüntetni az orsós magnók gyártását, a készülékeket elsősorban csehszlovákiából és Lengyelországból szerezzük be. Itthon az idén még átmenetileg gyártanak kombinált orsós-kazettás készülékeket, 1974-től azonban már kizárólag kazettás magnók készülnek Magyarországon. Különösen az mk-25-ös és az mk-26-os típusúak ígérkeznek népszerűeknek, ezek igen korszerűek, s ugyanakkor áruk 1800-2000 forint között lesz. Természetesen a hazai igényeknél nagyobb sorozatban készülnek majd ezek a magnók, a többletet elsősorban az ndk-ba exportáljuk.

bár készülékeink általában korszerűek, gyártási hibák mégis előfordulnak. A lakosság panaszai alapján a kgm, minőségellenőrző intézetének bevonásával behatóan vizsgálja a hibák okait. Mindenekelőtt a vállalati minőségi ellenőrzés munkáját, továbbá azt, hogy a szállítás, a tárolás, a kezelés milyen sérüléseket idéz elő a híradástechnikai cikkekben. Természetesen megszüntetik a hibák megszüntetéséhez szükséges tennivalókat is.

a miniszteri értekezlet mindent egybevetve megállapította, hogy a közszükségleti híradástechnikai cikkek műszaki színvonala jelentősen fejlődött, s felhívta az érdekelt vállalatokat, hogy mindenekelőtt az export fokozásával, a sorozatnagyság növelésével javítsák a készülékek termelésének gazdaságosságát. /mti/

bb 73. kitüntetés

sl gg um la

1973. május 4.

a népköztársaság elnöki tanácsa Bakonyi Sebestyén Endrénének, az állami fejlesztési bank elnökének 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkája elismeréseként a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést faluvégi Lajos pénzügyminiszter adta át. /mti/

--

- 48 -

18.25/um

MA 1840

bb 72. megnyílt a finn kulturális hét

t nn/pá um zs la

1973. május 4.

pénteken a magyar nemzeti galériában négy kiállítás megnyitásával megkezdődött a finn kulturális hét eseménysorozata. Ünnepi beszédében Ilku Pál művelődésügyi miniszter köszönetét fejezte ki finn vendégeinknek, hogy közreműködésükkel alkalomunk van megismerni a finn kultúra évszázados és mai produktumait. A magyar közönség eddig is érdeklődéssel figyelte a baráti ország kulturális életének eredményeit, melyek alkalmanként jutottak el hozzánk - mondotta a szónok - de ilyen átfogó rendezvénysorozat még nem mutatott be nekünk a baráti ország művelődési életét. Az elmúlt években meggyorsult államközi kapcsolataink fejlődése és a kultúra szféráján kívül az élet számos más területén is szorosabb együttműködést eredményezett. Országaink különböző térszervei rendszere és ideológiája ellenére - eltökélt békepolitikánk eredményeként - kapcsolataink továbbfejlesztését kívánjuk és szorgalmazzuk.

- finn barátaink a világ más országainak haladó erőitől is ösztönözve vállalták Helsinki-ben az előkészítő konferencia összehívását, megrendezését - hangsúlyozta Ilku Pál. - így együtt dolgozhatunk az európai biztonság megerősítésén. Az idevezető uton a kultúra fontos szerepet tölt be. A magyar népköztársaság és a többi szocialista ország politikája és kulturális politikája is lehetővé teszi és igényli, hogy a széles közönség minél jobban megismerje és becsülje a világ minden országának haladó kultúráját: a régit és a maikat egyaránt. A baráti rokonszenven túl, ez a helyes felismerés és gyakorlat is igényli és teszi lehetővé a finn nép kultúrája iránti fokozott érdeklődést.

válaszában megjegyezte, hogy a finn kormány, a hazánkban tartózkodó finn kulturális delegáció vezetője, a finn együttműködés hídján eleinte csak nyelvtanok jártak. Az első hivatalos, tudományos követ Magyarországról reguly Antal volt, s nyomában számos tudós, kutató, művész következett. Jelenleg országaink között a természet- és a társadalomtudomány számos képviselőjének cseréje is folyik. Befejezésül megjegyezte, hogy a finn kormány megállapította, hogy országaink fontos szerepet játszanak az európai biztonsági konferencia előkészítésében, s köszönetet mondott azért a lehetőségért, hogy most május 3. és 10. között egész rendezvénysorozaton ismerkedhet meg népünk a finn kultúra nagyszerű alkotásaival.

/folyt.köv./

- 49 -

MA 1840

bb 72. / megnyilt a finn ...folyt./um

a finn kulturális hét ünnepélyes megnyitását megjelent dr. Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese, Demeter Sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, dr. Ortutay Gyula akadémikus és társadalmi, művészeti életünk számos más ismert személyisége. Jelen volt a rendezvénysorozatra hazánkba érkezett finn kulturális delegáció, valamint Paul Jyrkäntalio, a finn köztársaság budapesti nagykövete is.

a pénteken megnyilt kiállítások május 27-ig láthatók a nemzeti galéria földszinti termében. a finn nemzeti múzeum bocsátotta rendelkezésre a finn népművészet című kiállítás anyagát, mely népi szötteket, fafaragásokat, népviseleteket, ékszereket, babákat, ötvösmunkákat mutat be. ugyanitt láthatók a speciális technikával készült szőnyegek és takarók tárlata, valamint 120 - aranyból és ezérből készült - ékszer bemutatója, a mai finn ékszerművészek alkotásai. a negyedik kiállítás „a fa az építészetben”, címmel, fotók és diavetítés segítségével ismerteti a fa különféle alkalmazási módjait finnország építészetében.

x x x

pénteken a budapesti finn nagykövetségen kiváló tudományos munkásságuk elismeréseként Paul Jyrkäntalio, a finn köztársaság budapesti nagykövete átnyújtotta képes géza költő-műfordítóknak, dr. Nyirkos Istvánnak, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem adjunktusának és dr. Voigt Vilmosnak, az ötvös László Tudományegyetem adjunktusának a finn Kalevala társaság diplomáját, emlékérmét.

x x x

a finn kulturális hét alkalmából a finn nagykövetség fogadást adott, amelyen megjelent társadalmi, politikai, művészeti életünk számos kiválósága. /mti/

--

bb 75. magyar-ndk barátsági gyűlés dunaujvárosban

vid/tm um fm la

1973. május 4.

pénteken a magyar posztógyár dunaujvárosi tésüsfonódjában magyar-ndk barátsági gyűlést tartottak. a gyűlésen Alfred May, az ndk budapesti nagykövetségének másodtitkára ismertette az ndk bel- és külpolitikáját, következetes békeharcait. Csomor János, a gyár-egység vezetője mondott köszönetet a tájékoztatóért, és a szocialista brigádoknak ajándékozott könyvekért. /mti/

- 50 -

18.35/um

18.18.45

v

bb 74. iskolaorvosok vándorgyűlése jászberényben

vid/um fm la

1973. május 4.

pénteken jászberényben tartotta idei vándorgyűlését a Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság. több mint kétszáz hazai iskolaorvos vett részt a tanácskozáson, amelyet a jászberényi tudományos és kulturális hónap megnyitó eseményeként rendeztek meg. ezuttal külföldi vendégek - két ndk-beli, egy bolgár és egy csehszlovák orvosprofesszor - is részt vettek a vándorgyűlésen. tizenegy előadás hangzott el. közülük kettőt az iskolaegészségügy területén kiemelkedő eredményeket elért jászberény város orvosai tartottak. megvizsgálták például, hogy a pedagógusok túlterheltsége milyen egészségi károsodáshoz vezet és közvetve hogyan veszélyezteti magukat a tanulókat is. a felmérés során kiderült, hogy elsősorban a munkahelyi túlterhelés következtében a megvizsgált pedagógusok között feltűnően sok szenved neurotikus és egyéb betegségekből. ugyancsak jászberényi tapasztalatok alapján számoltak be az ugynevezett korrekciós osztályokban elért eredményekről. a vidéki városok között elsőként jászberényben szerveztek külön osztályokat a szellemi fejlődésben korosztályuktól egy-két évvel elmaradt gyerekeknek, akik a kiscsoportos intenzív foglalkozások hatására szinte valamennyien utolérték társaikat, teljesértékű tanulóként léphetnek az általános iskola második, illetve harmadik osztályába. /mti/

--

bb 76. tüzet okozott egy kisgyerek játéka

i ma/tm um zs la

1973. május 4.

pénteken a zala megyei nagyrécse-pettenpusztán a vörös október termelőszövetkezet majorjában kigyulladt egy 40x12 méteres alapterületű sertésfiasztató. a tüzet a nagykanizsai állami és a nagyrécsei önkéntes tűzoltók oltották el. az anyagi kár jelentős ugyan, de a megmentett érték meghaladja a félmillió forintot. az eddigi megállapítás szerint a tüzet az okozta, hogy egy kisgyermek, az öt éves Lakatos László gyufával játszadozott, és édesanyja, Lakatos Józsefné nem ügyelt a gyerek játékára.

a tűzoltóság országos parancsnoksága az eset kapcsán is arra kéri a lakosságot, elsősorban a szülőket, hogy zárják el a gyermekek elől a gyufát és más gyújtószerszámokat. /mti/

--

bb 77. reich károly

pé um la

1973. május 4.

grafikusművész pénteken nagy érdeklődés mellett dedikálta pastorale című új kötetét az erkel könyvesboltban. /mti/

--

18.40/um

18.18.30

- 51 -

bb 78. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig:

-ju la

1973. május 4.

36. szállodai szövetség
 37. országos báb-konferencia
 38. megyei egészségnevelési társadalmi bizottság
 39. kiállítás mezőkövesden
 40. a finn nagykövetség sajtótájékoztatója
 41. jubileumi ujitási verseny
 42. anyák napja dunaujvárosban
 43. fiatal festőművészek kiállítása
 44. keresztény múzeum
 45. „ röntgen napok „
 46. zuglói pedagógusok tanulmányutja
 47. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából
 48. budapesti gépjárművizsgáló állomás
 49. ujjkikitüntetése
 50. ifjúsági bizottság
 51. tanácskozás a népfrontnál
 52. finn vendégek ilkunál és vályinál
 53. marijan matkovic
 54. elítélték a taxisöfőr támadóit
 55. mirelit ételbemutató
 56. kollégiumavatás
 57. nehézipari miniszteri értekezlet
 58. finn mezőgazdasági miniszter
 59. falusi kiszervezetek
 60. ifjúsági vezetők tanácskozása
 61. az ipari szervezetek országos tanácsának ülése
 62. emlékülés szekszárdon
 64. természetvédelmi napok
 64. zenei napok kiskunhalason
 65. komárom megye ipari és mezőgazdasági termelése
 66. elhunyt papp antal ujságíró
 67. ünnepség a sokgyermekes anyák tiszteletére
 68. kitüntetés
 69. a vásárlók jobb kiszolgálása
 70. az országgyűlés tervbizottságának ülése
 71. kfm miniszteri értekezlet
 72. finn kulturális hét
 73. kitüntetés
 74. iskolaorvosok vándorgyűlése
 75. magyar-ndk barátsági gyűlés
 76. tűz
 77. raich károly
 78. hírjegyzék
- /mt1/

18.40/ju

NA 1802

- 52 -

ibbb 79. kiváló termelőszövetkezet lett a kiskunfélegyházi Lenin
tsz - fehér Lajos mondott beszédet az ünnepi közgyűlésen

vid-kz/gné-ju la

1973. május 4.

mult évi kiemelkedő eredményeiért „ kiváló termelőszövet-
kezet „ címmel tüntették ki a kiskunfélegyházi Lenin termelőszö-
vetkezetet. ebből az alkalomból pénteken egésznapos programot
rendeztek. ott volt a rendezvényeken, együtt ünnepelt a szövet-
kezet tagjaival fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának
tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. romány pál, a
bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára és dr. gajdócsi
István, a megyei tanács elnöke.

a minisztertanács elnökhelyettese és a kíséretében lévő
megyei vezetők határozottan is részt vettek, majd megtekintették
a szövetkezet növendék szarvasmarha telepét, a cps-rendszerű
kukoricatermesztés éppen használatban lévő gépeit, majd pedig
a tsz lakatosipari melléküzemét. az üzemben fehér Lajos beírt
az ott dolgozó szocialista brigádok naplóiba.

délután ünnepi közgyűlést tartottak a városi művelődési
központban. a közgyűlésen mondott beszédében fehér Lajos átte-
kintést adott mezőgazdaságunk helyzetéről, fejlesztési terveir-
ről. hangsúlyozottan szólt arról a fontos szerepről, amelyet
a nagyüzemi gazdaságok létrejöttével egyidejűleg kibontakozott
szocialista munkaverseny játszik a népgazdasági célkitűzések meg-
valósításában, a gazdálkodás jövedelmezőségének javításában. ta-
valyi nagyszerű termelési, gazdálkodási sikerei alapján - mint
mondta - összesen 230 termelőszövetkezet nyerte el a „ kiváló
termelőszövetkezet „ kitüntetést.

mezőgazdaságunk - hangsúlyozta a továbbiakban - a nép-
gazdaság szerves részeként együtt fejlődik szocialista gazdasági
és társadalmi életünkkel s annak egyik erős ágazata. az elmúlt
évben, bár rendkívül sok nehézséget kellett leküzdeniök az üze-
meknek, a magyar mezőgazdaság történetében először termeltünk
gabonafélékből összesen 11 millió tonnát. az állattenyésztés
eredményei is nagyon biztatóak. a vonatkozó kormányhatározat
nyomán fellendült és állandósuló sertés- és juh-tenyésztési kedv egyik
megnyilvánulásaként vágósertés-termelésünk tavaly már ötvenezer
tonnával meghaladta a negyedik ötéves terv végére előirányzott
mennyiséget. korábban aggodalomra adott okot, hogy az ország
szarvasmarha-állománya néhány évig folyamatosan csökkent. a
tavaly meghirdetett kormányprogram hatására az év végére ez a
csökkenés is megállt, s az idei év elején szarvasmarha-állomá-
nyunk már valamivel magasabb volt, mint egy esztendővel ezelőtt.
az egy év alatt bekövetkezett összes növekedésnek több mint a
háromnegyede a közös gazdaságokban jelentkezett.

/ folyt. köv. /

19.06/ju

NA 1925

- 53 -

b 79. / kiváló termelőszövetkezet ... 1. folyt./-ju

a minisztertanács elnökhelyettese ezután elismeréssel szö-
lott azokról az erőfeszítésekről, amelyeket a kiskunfélegyházi
lenin termelőszövetkezet a régi szarvasmarha-tenyésztő épüle-
tek korszerűsítése és a háztáji szarvasmarhatenyésztés felle-
nitése érdekében, dicséretesnek és feltétlenül támogatásra méltó-
nának mondotta azt a jelszót, amelyet a megyében úgy fogalmaz-
tak meg: „Legyen minden tanyán tehén!”, ehhez - mint hangsú-
lyozta - fontos népgazdasági érdekek is fűződnek és ezért a szö-
vetkezeteknek is sokoldalú segítséget kell nyújtaniuk hozzá.

Élelmiszergazdaságunk - hangsúlyozta ezután a szónok -
a múlt év sok nehézsége közepette is becsüléssel helyt állt. a
lakosság élelmiszerellátása kiegyensúlyozott volt, a terveknek meg-
felelően alakult. az elhangzott panaszok többsége a friss zöldség-
és gyümölcsellátás fogyatékoságaival volt kapcsolatos, ezért az
idén elsősorban e területen igyekszünk előbbre lépni. a cél az,
hogy minden érintett gazdaság fokozatosan megteremtse a termelés
fejlesztésének, illetve az ellátás további és tartós javításának
feltételeit. el kell érniük, hogy a zöldségfélékből megfelelő
kínálat legyen a hazai piacon az év minden szakában.

a szőlő- és borszőlőtermelés kérdéseiről szólva rámutatott,
hogy a ma még alacsony termésátlagok részben objektív okainak
kiküszöbölése érdekében a gazdaságoknak a következő években a
korszerű, nagyüzemi szőlőtermelés kialakítására kell fordítani-
uk a fő figyelmet. ezt kísérgeti majd egy olyan mérsékelt ü-
temű, de jól előkészített, megalapozott új ültetvény-telepítés,
amelyhez van jó szaporító anyagunk és rendelkezésre állnak hozzá
az anyagi, műszaki feltételek is.

a termelési eredményekkel összhangban, javult a termelő-
szövetkezeti gazdaságok jövedelmi helyzete is. a múlt évben 9
milliárd forint nyereséget realizáltak. 2,2 százalékkal többet,
mint az előző évben. a bruttó jövedelemből részesedési alapra
3,1 százalékkal, fejlesztési alapra 9,8 százalékkal, a bizton-
sági alapra pedig 13 százalékkal fordítottak többet, mint a meg-
előző évben. az 1972-ben beruházásokra fordított 5,5 milliárd fo-
rint összességében ugyan kevesebb volt a megelőző évinél, de
ugyanakkor meggyorsult a korábban megkezdett beruházások üzem-
behelyezése. a beruházásokon belül - mutatott rá ezután - leg-
fontosabbnak tekintjük a szarvasmarha- és a zöldségprogram-
hoz kapcsolódó állóeszköz-fejlesztéseket, köztük a tárolók és
az élelmiszerfeldolgozók számának a növelését.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy jó eredménnyel működő
szövetkezetekben mindinkább előtérbe kerül a gazdálkodás bizton-
ságának fokozása. ennek általános elősegítése érdekében az idei
év eredmény-elszámolása során már a termelőszövetkezeteknek is
kötelezően tartalékot kell képezniük.

/ folyt. köv./

19.20/ju

- 54 -

M 1940

bb 79. / kiváló termelőszövetkezet ... 2. folyt./-ju

fehér Lajos a továbbiakban a termelőszövetkezetek mellék-
üzemági tevékenységével foglalkozott, s hangoztatta, hogy a tsz-
ek tevékenységi körének bővítése illetve folytatása csakis a
párt és állami határozatokban kijelölt, gazdaságilag és társadalmi-
lag indokolt határok között célszerű és szükséges. ezután a
társulások kérdésében foglalkozva rámutatott, hogy a jövőben -
a növekvő gazdasági és termelési igények alapján - egyre inkább
előtérbe kerül az élelmiszeripari vállalatok és a termelőszövet-
kezetek társulásának szükségessége. támogatjuk - hangoztatta -
azokat a kezdeményezéseket, amelyek a növénytermelési rendszerek
több kultúrára kiterjedő összefogását kívánják társulás kereté-
ben megoldani. üsztönözzük a gazdaságokat a zárt állattartási
rendszerek együttműködés keretében történő megvalósítására is.

a minisztertanács elnökhelyettese ezután a zárt termelési
rendszerek hazai bevezetésének, alkalmazásának kérdéseivel
foglalkozott. tapasztalataink szerint e korszerű termelési rend-
szer felszínre hozza a gépesítés fejlesztésének ma még szinte fel-
mérhetetlenül hatalmas tartalékait. a nagyarányú gépesítés követ-
keztében a munkateljesítmények többszörösen emelkednek, az élő-
munka-szükséglet viszont minden korábbi elképzelést felülmúlóan
csökken. ezzel együtt javul a munka minősége.

az eddigi tapasztalatokból már meg lehet állapítani, hogy
az iparszerű termelési rendszerek új utat jelentenek mezőgaz-
dasági termelésünk fejlesztésében. éppen ezért célszerű megvizsgál-
ni, hogy a kukorica mellett milyen más növények esetében van le-
hetőség az alkalmazásukra. az már eldőlt, hogy a cukorrépa, a
napraforgó és a burgonya esetében is hasznosan alkalmazható az
új eljárás. biztató lépések történtek a zöldség- és a szőlőter-
melés területén is. a helyet érett arra, hogy az iparszerű ter-
melés idővel általános rendszerré lépjen elő a zárt rendszerű
termelés eddigi tapasztalatai ugyanakkor nyilvánvalóvá teszik
azt, hogy át kell értékelni gépesítésünk fejlesztésének irányel-
veit.

fehér Lajos végül az üzemi demokrácia kiszélesítésének
fontosságát hangsúlyozta. az üzemi demokráciát - hangsúlyozta -
nem szűkítheti le a gyors ütemű technikai, műszaki, technoló-
giai fejlődés sem, sőt sikeresebben alkalmazhatják azokat, ha
a szövetkezet tagjai, az állami gazdaságok dolgozói lehetőséget
kapnak véleményük szabad kinyilvánítására.

/ folyt. köv./

19.30/ju

- 55 -

M 1945

bb 79. / kiváló termelőszövetkezet ... 3. folyt./-ju

beszéde befejeztével a minisztortanács elnökhelyettese átadta a „ kiváló termelőszövetkezet „ cím elnyeréséről szóló oklevelet Laczkó gyulának, a tsz elnökének. a közös gazdaság 20. munkában élenjáró dolgozója a „ kiváló termelőszövetkezeti tag „ kitüntetést kapta.

az ünnepi közgyűlés után fehér Lajos a város politikai és gazdasági vezetőivel, és a bács-kiskun megyei termelőszövetkezeti területi szövetségek titkáraival folytatott eszmecserét.
/mt1/

--

bb 80. időjárásjelentés

-ju la

1973. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. május 4-án, pénteken este:

meleg marad az idő

várható időjárás szombat estig: főként nappali felhőképződés. néhány helyen zápor, zivatar. mérsékelt, napközben megélénkülő, változó irányú szél. meleg marad az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 23-28 fok között. /mt1/

--

bb 81. vízvezetékhiba

pá-ju ms la

1973. május 4.

pénteken délután a fővárosi gázművek egyik munkagépe a x11. kerületben a fodor utca és az orbán tér sarkánál elszakította a vízművek egyik bekötő vezetékeit. emiatt a városi övezet egyes körzeteiben vízhiány keletkezett. a vízművek szakemberei a hiba kijavítását azonnal megkezdték, és várhatóan szombat reggelre be is fejezik. /mt1/

--

19.35/ju

- 56 -

NA 1900

felhasználható 24.00 órákor!!

bb 82. küldöttség utazott a who közgyűlésére

k vt/tm um la

1973 .május 4.

dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter vezetésével pénteken magyar delegáció utazott genfbe. a küldöttség részt vesz az egészségügyi világszervezet - a who - fennállásának 25. évfordulója alkalmából sorra kerülő jubileumi közgyűlésen. /mt1/

--

bb 83. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

um la

1973. május 4.

79. kiskunfélegyházi Lenin tsz
80. időjárásjelentés
81. vízvezetékhiba
82. magyar delegáció utazott a who közgyűlésére
83. hírjegyék

/mt1/

--

- 57 -

- v é g e -

20.55/um

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

NA 2105